

Årsredovisning

1 9 9 8

Genom forskning och utveckling försöker vi ta fram vacciner och läkemedel som förebygger och botar sjukdomar, som har hög träffsäkerhet och som är fria från biverkningar. Med spetskompetens i en global bransch vill Active Biotech skapa värden åt aktieägarna.

I n n e h å l l

Året i korthet	1
1998 års VD Bo Håkansson har ordet	2
1999 års VD Sven Andréasson har ordet	4
Aktien	6
Så fungerar immunförsvaret	8
Immunobiologin vårt redskap och angreppssätt	10
Det intellektuella kapitalet	12
Active Biotechs projektportfölj	16
<i>INFEKTION</i>	
Vacciner förebygger	18
Nuvarande produkter inom infektionsområdet	20
Forskning och utveckling inom infektionsområdet	22
Specialist på vaccin	26
<i>AUTOIMMUNITET OCH INFLAMMATION</i>	
När kroppen blir sin egen fiende	28
<i>CANCER</i>	
Immunoterapi mot cancer	30
<i>PLATTFORMSTEKNOLOGIER</i>	
Kunskap omsatt till ny teknologi	32
Övrig verksamhet	34
Organisationsschema	35
Proforma resultaträkning 1998	36
Proforma balansräkning 1998	37
Kvalitet och miljö	38
Millenieskiftet	39
Finansiell information	40
Finansiell översikt. Definitioner	41
Fem år i sammandrag	42
Förvaltningsberättelse	43
Resultaträkningar	45
Balansräkningar	46
Finansieringsanalyser	48
Kommentarer till bokslutet	49
Noter	51
Vinstdisposition	60
Revisionsberättelse	61
Styrelse och revisorer	62
Ledande befattningshavare	64
Vetenskapliga rådet	65
Adresser	66

B o l a g s s t ä m m a

Ordinarie bolagsstämma hålls måndagen den 10 maj 1999 kl. 17.00 på Star Hotell i Lund.

Rätt att delta i bolagsstämman

För att ha rätt att delta i bolagsstämman måste aktieägare *dels* vara registrerad i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken senast fredagen den 30 april, *dels* till bolaget anmäla sin avsikt att delta i bolagsstämman senast fredagen den 7 maj kl. 16.00.

Anmälan kan göras skriftligt under adress: Active Biotech AB, Box 724, 220 07 Lund eller på telefon 046-19 20 00, fax 046-19 20 50 eller e-post info@activebiotech.com
Vid anmälan ska anges namn, adress, telefonnummer, person-/org.nr samt antal aktier och aktieslag.

Förvaltarregistrerade aktier

För att äga rätt att delta i bolagsstämman måste aktieägare, som låtit förvaltarregistrera sina aktier genom banks notariatavdelning eller enskild fondhandlare, tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn hos VPC. Omregistreringen måste vara gjord senast fredagen den 30 april.

Kallelse

En kungörelse införs enligt bolagsordningens bestämmelser senast två veckor före bolagsstämman i Sydsvenska Dagbladet och Dagens Industri.

Ekonomisk information

Ordinarie bolagsstämma	10 maj 1999
Delårsrapport, 3 mån	17 maj 1999
Halvårsrapport	26 augusti 1999
Delårsrapport, 9 mån	25 november 1999
Bokslutskommuniké för 1999	februari 2000
Årsredovisning för 1999	mars 2000

Ekonomisk information kan beställas från Active Biotech AB, Box 724, 220 07 Lund eller på telefon 046-19 20 00, fax 046-19 20 50 eller e-post info@activebiotech.com

Vår hemsida: www.activebiotech.com

ÅRET I KORTHET

FÖRVÄRV AV ACTIVE BIOTECH RESEARCH

I mars förvärvades Active Biotech Research (tidigare Lund Research Center) från Pharmacia & Upjohn som gick in som ägare i Active Biotech med 22 procent av kapitalet.

NYEMISSIONER GAV CIRKA 500 MILJONER

Det institutionella ägandet ökade från 4 procent till cirka 40 procent.

NY FORSKNINGSCHEF

Karl Olof Borg började som forskningschef för koncernen.

NY VD

Sven Andréasson, med bred erfarenhet från bioteknik- och läkemedelsindustrin, utsågs till VD för koncernen.

320 MILJONER FÖR FASTIGHETEN I LUND

Fastigheten i Lund såldes i slutet av året för 320 miljoner kronor. Affären innebar en realisationsvinst på 80 miljoner.

RESULTAT OCH LIKVIDITET

Koncernresultat 1998 efter finansnetto och minoritetsandelar -35 miljoner kronor (39), -3,11 kronor per aktie. Disponibla likvida medel uppgick till 644 miljoner kronor. Soliditeten i koncernen var 68 procent.

ÖVRIG VERKSAMHET DELAS UT TILL AKTIEÄGARNA

Wilh. Sonesson AB, som består av Active Biotechs icke biotekniska verksamhet, föreslås utdelas skattefritt till aktieägarna.

1998 års VD Bo Håkansson har ordet

Vi har nu lagt plattformen för framtiden. Active Biotech är idag en biomedicinkoncern med forskning kring infektions-, inflammatoriska och autoimmuna sjukdomar samt cancer. Ett sista steg i renodlingen av Active Biotech till en biomedicinkoncern är bildandet av Wilh. Sonesson AB som föreslås utdelas skattefritt till aktieägarna vid bolagsstämman. Alla aktieägare inbjuds till en spännande resa i detta nybildade företag.

Genom förvärvet av Active Biotech Research, tidigare Lund Research Center, i mars förra året från Pharmacia & Upjohn, som gick in som ägare i Active Biotech med 22 procent av kapitalet, fick vi 165

kvalificerade forskare och en mycket intressant forskningsportfölj. Vi har genomfört två nyemissioner som gav över 500 miljoner kronor. Det institutionella ägandet har ökat från 4 procent till cirka 40 procent.

Vår styrka är alltså hög kompetens och stora finansiella resurser. Utmaningen har varit att förklara den nya inriktningen med investering i forskningsprojekt som genererar pengar först om några år. Detta kan ha bidragit till svårigheter att värdera vår aktie. Jag bedömer dock att vi har en stor potential i de projekt som ligger i pipelinen.

Vår målsättning är att genom forskning och utveckling ta fram nya och förbättrade läkemedel och vacciner inom stora sjukdomsområden. Vi vill utveckla en internationell biomedicinkoncern och skapa värden för aktieägarna genom att kombinera spetskompetens i världsklass inom biomedicin med affärsmannaskap och entreprenörsanda.

Förvärv av Active Biotech Research

Vårt förvärv av Active Biotech Research tillförde flera intressanta projekt till vår forskningsportfölj. Målet för forskningen inom enheten är att generera innovativa koncept för läkemedelsutveckling bland annat inom sjukdomarna multipel skleros (MS), ledgångsreumatism, astma och cancer. För att frigöra kapital och koncentrera oss på vår kärnverksamhet såldes fastigheten i Lund för 320 miljoner kronor och affären innebar en realisationsvinst på 80 miljoner kronor.

Ny läkemedelskandidat mot MS

Ett av våra mest prioriterade forskningsprojekt är SAIK-projektet. Projektets mål är att ta fram ett preparat mot autoimmuna sjukdomar, varav MS är en av flera. Dessutom ska preparatet kunna intas oralt för att underlätta medicinering under lång tid. Forskningen har avancerat snabbare än plan och läkemedelskandidat valdes redan i slutet av förra året. Det bör vara möjligt att redan i år få fram alla forskningsresultat som krävs för att hos ansvariga myndigheter ansöka om att inleda studier på friska människor (Fas I) och senare på patienter (Fas II).

Branschproffs

I vårt byggande av Active Biotech har vi anställt Karl Olof Borg som forskningschef för koncernen. Karl Olof har verkat 15 år i forskningsledande befattning inom Astra och 11 år inom Pharmacia & Upjohn-koncernen.

För att få tillgång till en ledarkapacitet med lång och bred erfarenhet från bioteknik- och läkemedelsindustrin har vi utsett Sven Andréasson till VD för Active Biotech-koncernen. Sven kommer från Pharmacia & Upjohn, närmast som VD för dess franska dotterbolag. Svens gedigna erfarenheter är förvärvade genom insatser såväl i Sverige som internationellt. Samtidigt kommer jag att vara kvar i företaget som arbetande styrelseordförande. Svensk läkemedelsindustris nestor Hugo Thelin blir vice ordförande och bidrar med alla sina erfarenheter. Dessutom har vi förstärkt styrelsen

med branschproffs från pharma och bioteknik. Sven och jag har spelfördelningen klar för oss. Det är Sven som står för det operativa arbetet medan jag jobbar med finanser och strategi.

Grundstenar

Redan 1985 lade vi den första byggstenen till vår satsning på bioteknik i samarbete med professor Lars Björck och hans medarbetare på Institutionen för Cell- och Molekylärbiologi vid Lunds universitet. Bakteriella ytproteiner kom att spela en stor roll för bildandet 1996 av företaget Actinova Ltd med säte i Cambridge, England. Actinova är idag ett forskningsintensivt dotterbolag som driver ett antal forskningsprojekt relaterade till bakteriella proteiner och deras inverkan på olika sjukdomsförlopp. Det är projekt som gäller infektioner orsakade av streptokockbakterier, olika inflammatoriska tillstånd och störningar i den normala blodkoagulationen.

Den andra byggstenen var förvärvet av SBL Vaccin 1997. Detta gav en entrebiljett till vaccinmarknaden som växer nästan dubbelt så snabbt som läkemedelsmarknaden. Målet med SBL Vaccins verksamhet är att utveckla och tillverka vacciner för internationell lansering och marknadsföra egna vacciner och agenturprodukter i Norden och Baltikum samt distribuera vacciner på den svenska marknaden.

ETEC – vaccin mot turistdiarré

Ett högprioriterat projekt är ett vaccin mot turistdiarré – ETEC.

ETEC-bakterien (Enterotoxinbildande Escheria Coli) är en av de vanligaste orsakerna till diarréer som genom uttorkning orsakar cirka 700 000 dödsfall per år i världen. Idag finns inget tillgängligt ETEC-vaccin på marknaden. Active Biotechs eget koleravaccin – Dukoral – har även en cirka 60-procentig förebyggande effekt mot ETEC. Erfarenheterna från Dukoral har använts för att göra ett drickbart vaccin också mot ETEC. Båda vaccinerna innehåller samma rCTB-komponent, som gör vaccinet drickbart och i sig skapar ett skydd.

Just nu pågår Fas III-studier i Kenya och Guatemala/Mexico. Vi räknar med internationell lansering år 2001 genom läkemedelsbolaget SmithKline Beecham som har ensamrätt att marknadsföra vaccinet globalt, utom i Norden och Baltikum som vi själva kommer att ta hand om.

Vaccin mot streptokocker

Ett vaccin mot infektioner orsakade av grupp A-streptokocker, till exempel halsfluss, är ett annat av våra ledande projekt. Denna sjukdom drabbar varje år många miljoner barn och unga och innebär en stor belastning för sjukvården. Hotet är också den antibiotikaresistens hos flera bakteriestammar som börjat uppstå. Under 1998 har Active Biotech och forskare från Lunds universitet genomfört en detaljerad analys av bakteriella ytproteiner och identifierat en serie potentiella vaccinkandidater. Active Biotech har också ingått ett strategiskt forsknings- och utveck-

lingssamarbete med australiska Queensland Institute for Medical Research i Brisbane. Det ger tillgång både till ytterligare en vaccinkandidat och till institutets specialkunskaper om design av vacciner mot grupp A-streptokocker.

Inga genvägar till framgång

Det finns inga genvägar till framgång. Men jag är övertygad om att kombinationen av entreprenörsanda och forskning på absolut högsta nivå kommer att leda oss mot målet att i fortsättningen, vid sidan om redan existerande produkter, ta fram nya läkemedels- och vaccinkandidater. Och för att sedan utveckla dem, i egen regi eller tillsammans med någon samarbetspartner.

Vi får dessutom inte glömma att vi jobbar i en konkurrensutsatt bransch. Om vi lyckas kommer belöningen att bli stor. Därför gäller det att hålla ett högt tempo. Det gäller att komma först. Först till marknaden vinner.

Återigen ser jag ett händelserikt år framför mig. För att lyckas måste vi med kraft fortsätta på den inslagna vägen samtidigt som nya affärer och nya samarbetsavtal ska utvecklas och prövas. Innan jag överlämnar stafett-pinnen till Sven och önskar honom lycka till, vill jag passa på att tacka alla medarbetare för goda insatser under det gångna året!

Lund i mars 1999

BO HÅKANSSON

1999 års VD Sven Andréasson har ordet

”*Det kommer att bli en spännande utmaning att få leda Active Biotech in i framtiden*

Sven Andréasson, ny VD för Active Biotech sedan den 1 februari 1999.

Vi har en stark finansiell situation, kombinerad med betydande kompetens huvudsakligen inom vacciner och immunologi. Detta har på kort tid bildat en solid plattform som nu är basen för en vidare utveckling. Med denna bas går bolaget in i en ny fas.

Nu gäller det att vi koncentrerar oss på det operativa arbetet. Avsikten är att säkerställa att uppsatta mål och planer uppnås vad gäller tidsplaner och planerade resurser. Först när vi når våra mål i projekten uppnår vi mätbart resultat i verksamheten och därmed ökad stabilitet och förtroende. I takt med att forskningsprojektet framskrider ska vi finna nya partners för att komplettera befintliga samarbetsavtal. Att hitta rätt partners

vid rätt tidpunkt kommer att vara betydelsefullt för vår framgång.

Framgångsrecept

Vi kommer att följa vår utstakade affärsstrategi och eftersträva tillväxt, såväl organisk som genom förvärv. Finansieringen av verksamheten ska huvudsakligen ske med eget kapital. Vi ska fortsätta att eftersträva en tydlig profil och marknadsposition. Mycket har hänt under året och det är viktigt att marknaden analyserar och följer vår snabba utveckling.

Active Biotech's forskningsstrategi är att bygga upp och säkra kompetens i världsklass inom immunologi samt cell- och molekylärbiologi. Vi ska överbrygga gapet mellan akademiska institutioner och större läke-

medelsföretag. Vi vill skapa samarbete och starka allianser med andra forsknings- och läkemedelsföretag. Största möjliga värdetillväxt i varje projekt är att försöka driva utvecklingen av nya produkter framåt i egen regi fram till och med klinisk fas II (proof of concept).

Renodling

Active Biotech har vuxit snabbt och har redan genomgått en rad omstruktureringar. Utdelningen av Wilh. Sonesson kommer att innebära en renodling av läkemedels- och bioteknikaktiviteterna samtidigt som övriga affärer kan utvecklas utifrån de specifika villkor som gäller för dem. Detta tror jag kommer att uppskattas av marknaden. Efterhand som företaget

utvecklas kommer organisation, ledningsfunktioner, kompetens och managementsystem att ses över för att skapa ett bolag som svarar mot marknadens krav och förväntningar.

Aktiv affärsutveckling

Den finansiella styrkan ger oss möjlighet till aktiv affärsutveckling. Såväl ackvisition av produkter som förstärkning av organisationen för vår hemmamarknad i Norden och Baltikum kan komma ifråga. I takt med omstruktureringen i branschen kommer vi att arbeta för att utöka verksamheten med syfte att skapa ytterligare balans mellan forsknings-

/utvecklingskostnader samt mellan försäljnings-, licens- och kontrakts-forskningsintäkter. Detta kommer att ske inom nischområden som är relaterade till befintlig verksamhet och kompetens.

Framtidsutsikter

Active Biotech är ett spännande bolag med blickarna riktade mot sig och med höga förväntningar på sig – 1999 blir ett viktigt år i en ny utvecklingsfas. Vår starka likviditet borgar för stor uthållighet i forskningen och ger möjlighet till nya intressanta förvärv.

Prognos för 1999

Vår verksamhet med forskning och utveckling innebär att kostnader kommer före intäkter. Vi kommer att ha ett par år med planerade underskott. 1999 års resultat förväntar jag blir cirka –115 miljoner kronor. Prognosen bygger på att vi renodlar och lämnar de vinstdrivande delarna av koncernen – Helikopterservice, Inter Air och Sonesson – samtidigt som satsningen på våra forskningsprojekt intensifieras.

Lund i mars 1999

SVEN ANDRÉASSON

”*Vår starka likviditet borgar för stor uthållighet i forskningen och ger möjlighet till nya intressanta förvärv*”

Aktien

Aktiekapital

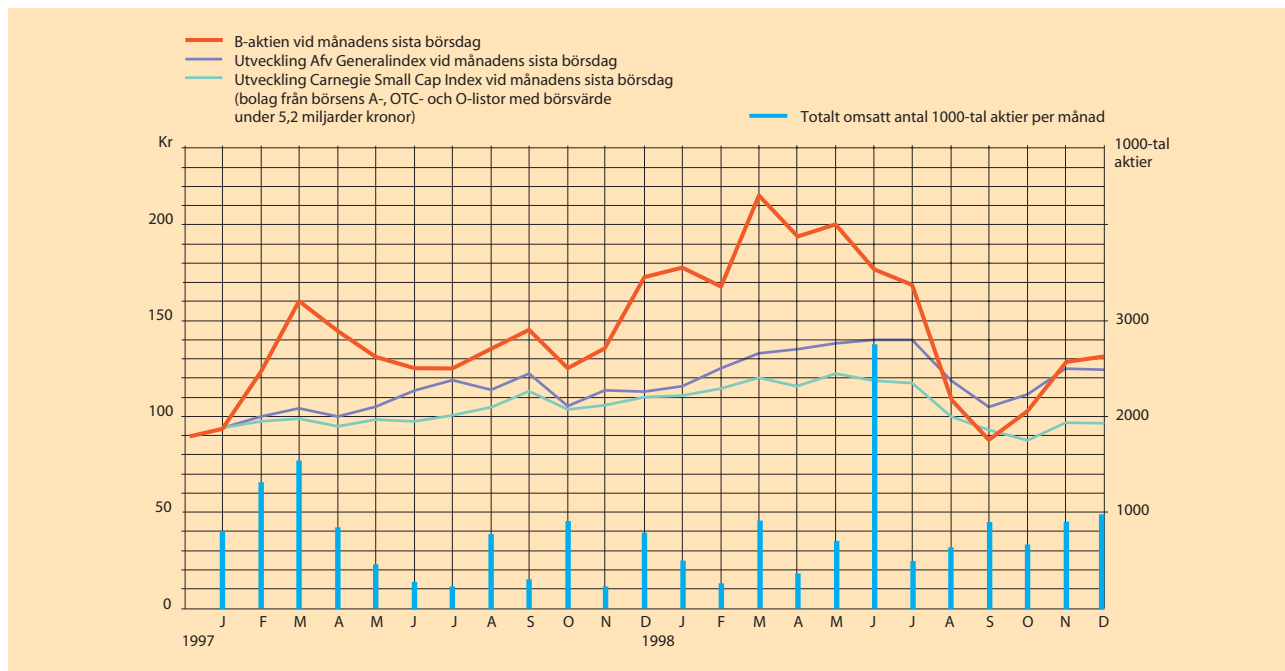
Aktiekapitalet uppgår till 281,2 mkr fördelat på 1 972 695 aktier av serie A och 9 273 597 aktier av serie B, vardera på nominellt 25 kronor. Aktier av serie A berättigar till 1 röst och

aktier av serie B till 1/10 röst. Under året har det genomförts en apportemission till P&U på 2 000 000 B-aktier, en nyemission på 1 891 496 B-aktier samt en riktad nyemission till institutionella ägare på 1 400 000

B-aktier. Dessutom har kvarstående konvertibelt lån på 36 000 kkr konverterats till 388 810 B-aktier och omstämpling av 342 965 A-aktier till B-aktier genomförts i enlighet med bolagsordningen.

Aktiekapitalets förändring

Händelse	A-aktier	B-aktier	Nominellt belopp	Förändring aktiekapital mkr	Totalt aktiekapital mkr
1994 Konvertering av skuldebrev		9142856	1	9,2	55,3
1995 Sammanläggning av aktier 1:10, nom. belopp 10 kr.					
Nyemission 4 st B-aktier	- 20840940	- 28892930	10	0	55,3
1996 Fondemission			25	82,9	138,2
1997 Konvertering 4 000 kkr		40000	25	1,0	139,2
1998 Apportemission		2000000	25	50,0	189,2
1998 Nyemission		1891496	25	47,3	236,5
1998 Nyemission		1400000	25	35,0	271,5
1998 Konvertering 36 000 kkr		388810	25	9,7	281,2
1998 Omstämpling av A till B	- 342965	342965	25	0	281,2

Active Biotech-aktien

Mkr	1998	1997
Resultat efter full skatt, kr	-3,99	5,49
Justerat eget kapital	121,27	98,24
Börskurs vid årets slut:		
A-aktien	131,50	186,00
B-aktien	131,00	193,00

Aktieägare

Active Biotechs antalsmässigt största aktieägare är ordnade efter kapitalandel. Uppgifterna bygger på för bolaget kända uppgifter per den 30 december 1998.

Ägare	A-aktier	B-aktier	Antal, %	Röster, %
Pharmacia & Upjohn	0	2500000	22,2	8,6
Bo Håkansson med bolag	1250419	309562	13,9	44,2
D. Carnegie AB	0	379386	3,4	1,3
Sand Ronni familj & bolag	0	260000	2,3	0,9
Skandia	0	197000	1,8	0,7
Svenska Handelsbanken S.A Luxemburg	2100	188862	1,7	0,7
Rbs Trust Bank Ltd, Storbritannien	0	170250	1,5	0,6
Odin Fondene, Oslo	0	152100	1,4	0,5
Övriga	720176	5116437	51,8	42,5
Totalt	1972695	9273597	100,0	100,0

Totalt antal aktier: 11 246 292
Totalt antal röster: 2 900 055
Röst per aktie: A-aktie 1 röst, B-aktie 1/10 röst
Max utspädning: Optioner 500 000 B-aktier
Antal aktieägare: 9 677 st
Det institutionella ägandet uppgår till 40 procent av kapitalet och 18 procent av rösterna.

Ägarstruktur

Aktieinnehav intervall	Antal ägare, st	I procent av alla aktieägare	Antal aktier, st	I procent av aktiekapital	Medeltal per aktieägare
1-1000	8788	91	1914458	17	218
1001-10000	809	8	2008882	18	2483
10001-100000	69	1	1930059	17	27972
100001-	11	-	5392893	48	490263
Totalt	9677	100	11246292	100	1162

Så fungerar immunförsvaret

Alla människor har ett skydd som dagligen skyddar mot olika mikroorganismer; bakterier, virus och parasiter. Dessa finns miljontals överallt – i luften och vattnet. Om skyddet inte fungerar som det ska kan det leda till uppkomst av sjukdomstillstånd som infektions- och autoimmuna sjukdomar.

Den mänskliga kroppen kan på flera olika sätt försvara sig mot infektioner. Huden och slemhinnorna utgör den första barriären för flertalet mikroorganismer. Om barriären passeras, till exempel genom ett sår i huden, utlöses en inflammatorisk reaktion där immunförsvaret har nyckelrollen.

Immunförsvaret består av två delar; ett grundläggande försvar och en del som utvecklas efter hand som människan utsätts för påverkan av främmande ämnen och organismer. Denna senare del byggs upp med åren och kan sägas ha en minnesfunktion som kommer ihåg hur den gjorde förra gången kroppen hotades.

När kroppen infekteras med ett smittämne första gången lär sig immunsystemet nämligen hur inkräftaren ser ut och ska bekämpas. Det främmande ämnet aktiverar kroppens försvarsceller som mognar och börjar bilda antikroppar. Dessutom lagras informationen om inkräftaren i de så kallade minnescellerna så att immunförsvaret nästa gång kan reagera omedelbart och oskadliggöra inkräftaren.

Denna inlärningsmekanism utnyttjas vid vaccinering. Vaccinationen innebär att kroppen tillförs ett smittämne, ett antigen, som lär

immunförsvaret att känna igen och bemöta ett smittämne som det ännu inte träffat på.

Oftast verkar immunförsvaret i kroppens tjänst. Dess celler utbildas nämligen till att känna igen kroppens egen vävnad. Men ibland börjar det bekämpa den egna kroppen och människan drabbas av de sjukdomar som kallas autoimmuna. Kroppen blir sin egen fiende. Orsakerna är inte kända men troligen beror autoimmunitet på en kombination av genetiska förutsättningar och till exempel virusinfektion.

Antibiotikaresistens ett växande hot

Vi är vana att behandla infektioner med antibiotika, men ett växande problem i världen är att bakterier utvecklar resistens mot antibiotika. I Sverige är antibiotikaresistens ännu så

”Samhället kan så småningom hamna i en situation där antibiotika inte längre går att använda vid vissa infektioner

länge begränsat främst till pneumokocker som ger öroninflammation hos barn samt bihåle- och lunginflammation hos vuxna och äldre. Resistensen omfattar även enterokocker, som ger infektioner i urinvägar och hjärtklaffar. På senare tid har även Sverige drabbats av problem med resistenta stafylokocker.

Trots att många bakteriestammar i dag är resistenta går det oftast att

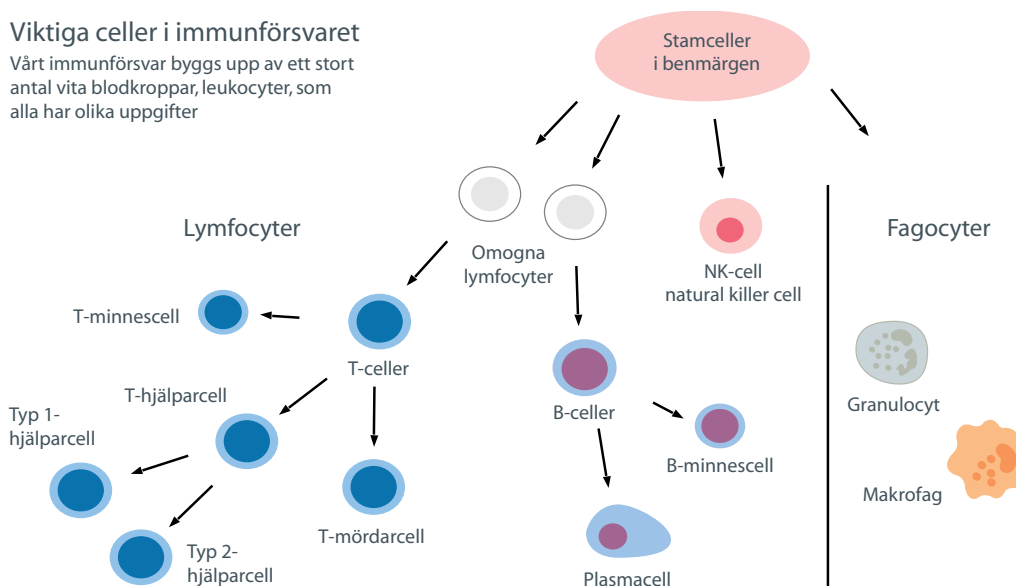
klara en svår infektion om ett antibiotikapreparat inte hjälper, helt enkelt genom att välja ett annat. Det finns ett drygt hundratal preparat att välja bland och de kan dessutom kombineras. Risken för att patienten avlider i brist på rätt behandling har emellertid ökat dramatiskt de senaste åren.

Samhället kan därmed så småningom hamna i en situation där antibiotika inte längre går att använda vid vissa infektioner. Behovet av utökade vaccinationsprogram och nya vacciner kommer därför att öka.

Framtidens vaccinationer kommer att ge bättre skydd mot ett större antal infektionssjukdomar. Vaccin utvecklas även för att användas i behandlingssyfte, så kallade terapeutiska vacciner, mot cancer, allergier och autoimmuna sjukdomar.

Viktiga celler i immunförsvaret

Vårt immunförsvaret byggs upp av ett stort antal vita blodkroppar, leukocyter, som alla har olika uppgifter

Källa: MFR 1998, illustratör Annika Röhl

Immunobiologin vårt redskap och angreppssätt

Basen för vår verksamhet kan sammanfattas med begreppet immunobiologi. Active Biotech bedriver forskning och utveckling inom medicinska områden där immunförsvaret är av centralt intresse i verksamheten. Det gäller såväl vår interna verksamhet som den externa verksamheten, som vi driver i samarbete med forskargrupper vid olika universitet.

Det senaste kvartsseket har inneburit ökade möjligheter till helt nya problemformuleringar inom de biologiska vetenskaperna. Framstegen inom biokemin – även kallad den molekylärbiologiska revolutionen – har i grunden förändrat de angreppssätt och den metodik som nu används i den medicinska forskningen.

Immunobiologi innefattar och utnyttjar alla dessa landvinningar. De har också av lätt förklarliga skäl främst kommit att förknippas med

frågor och problem relaterade till just immunsystemet.

Verksamhetsområden

Active Biotechs verksamhet är baserad på immunobiologin och indelad i tre sjukdomsområden: *infektion* inklusive vacciner, *autoimmunitet/inflammation* samt *cancer*. Vår forskning har också genererat ett antal *plattformsteknologier* som kan utnyttjas i företagets egna projekt men också fungera ensamma i affärsområden.

Active Biotechs affärsidé

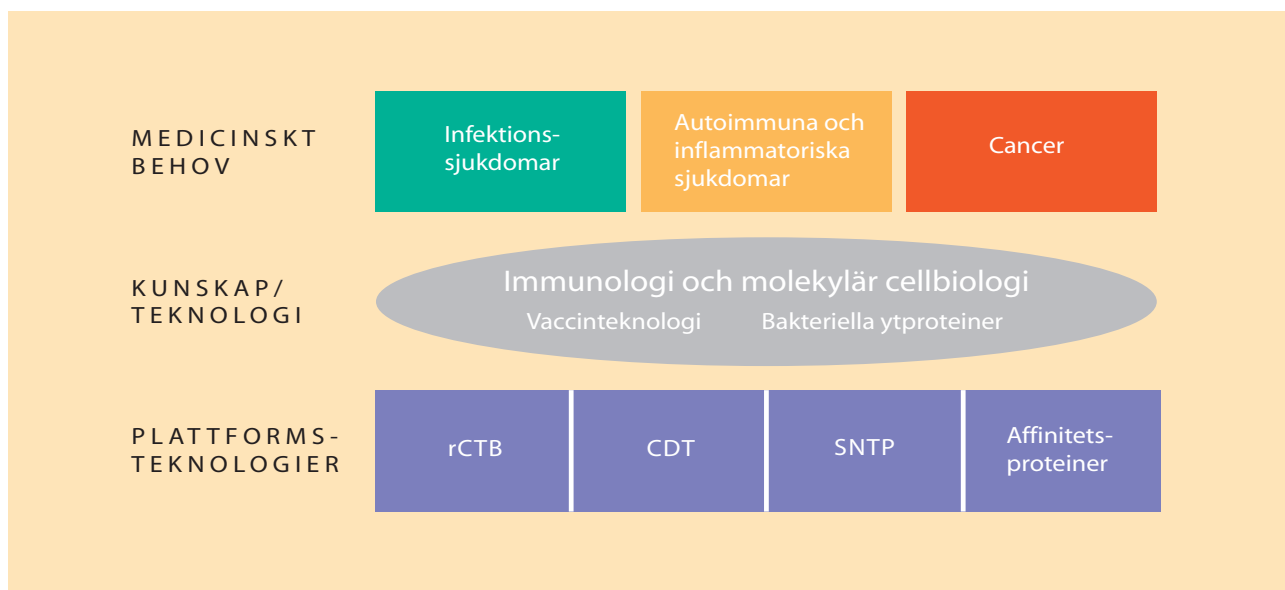
Active Biotechs affärsidé är att vara ett innovativt, specialiserat biomedicinföretag. Basen är kunskapen om människans immunförsvaret och vi tar genom forskning och utveckling fram läkemedel och vacciner som med hög träffsäkerhet och små biverkningar förebygger och botar sjukdomar.

Active Biotechs mål

Genom forskning och utveckling ta fram nya läkemedel och vacciner inom stora områden med medicinska behov och därigenom skapa värden för aktieägarna.

Active Biotechs affärsstrategi

- eftersträva tillväxt, såväl organisk som genom förvärv
- finansiera verksamheten huvudsakligen med eget kapital
- eftersträva en tydlig profil och marknadsposition
- kommunicera på ett enhetligt, tydligt och öppet sätt.

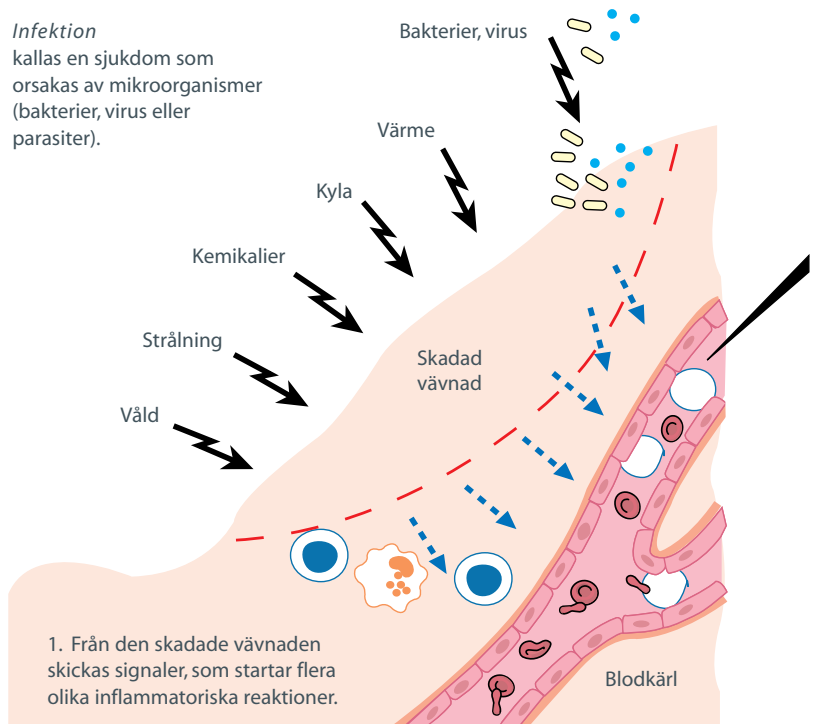

Active Biotechs forskningsstrategi

- bygga upp och säkra kompetens inom immunologi samt cell- och molekylärbiologi
- överbrygga gapet mellan akademiska institutioner och större läkemedelsföretag
- skapa samarbete och starka allianser med andra forsknings- och läkemedelsföretag
- uppnå största möjliga värdetillväxt i varje projekt genom att driva utvecklingen av nya produkter i egen regi helst fram till och med "proof of concept", klinisk fas II. Produktion och marknadsföring ska ske i samarbete med externa partners.

Infektion

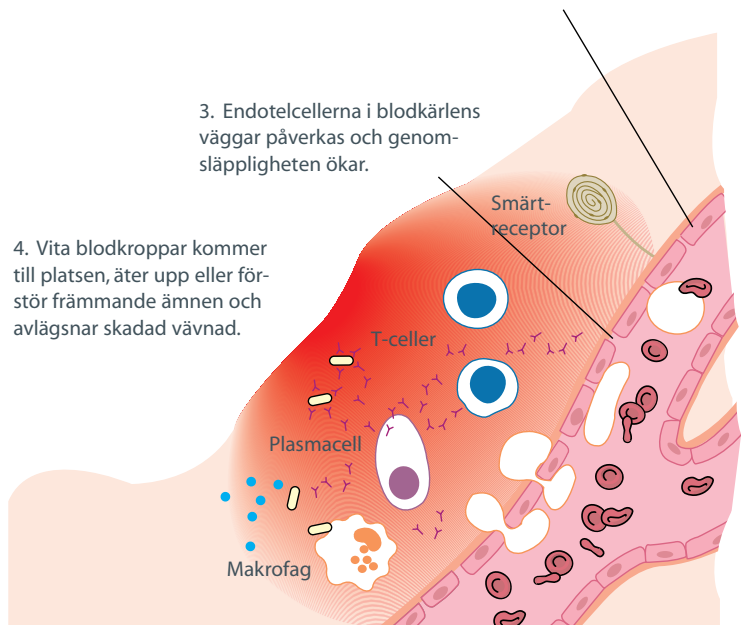
kallas en sjukdom som orsakas av mikroorganismer (bakterier, virus eller parasiter).

2. Blodkärlen vid skadan utvidgar sig så att blodflödet och tillströmningen av vita blodkroppar kan öka.

3. Endotelcellerna i blodkärlens väggar påverkas och genomsläppligheten ökar.

4. Vita blodkroppar kommer till platsen, äter upp eller förstör främmande ämnen och avlägsnar skadad vävnad.

Inflammationsprocessen

Inflammation är kroppens reaktion för att försöka reparera en skada, oavsett om den är försakad av infektion, stark värme eller kyla, kemiska ämnen, strålning eller en mekanisk skada (ett sår).

Inflammation betyder "sätta i brand" på latin.

Tecken vid inflammation är: svullnad, rodnad, värmeökning, smärta och nedsatt funktion.

Källa: MFR 1998, illustratör Annika Röhl

Det intellektuella kapitalet

Active Biotech är i hög grad ett kunskapsföretag. Avgörande för framgångsrik utveckling av nya läkemedelskandidater, och kommersiell exploatering av dessa, är medarbetarnas kompetens och kreativitet samt att bolaget har strukturer och processer som underlättar och stödjer deras arbete. Detta brukar beskrivas som ett företags human- respektive strukturkapital och kan samlas under begreppet intellektuellt kapital.

Humankapital

Med humankapital avses kombinationen av kunskap, skicklighet och innovativ förmåga hos varje enskild medarbetare. Även värderingar och företagskultur är delar av humankapitalet.

Medarbetare

Active Biotech har mycket kompetenta och professionella medarbetare, utbildningsnivån är hög och bransch- erfarenheten betydande. Genomsnittligt antal årsanställda i bioteknikföretagen under 1998 var 317 varav 190 kvinnor och personalomsättningen 5,7 procent. Till medarbetarstaben hör projektanställda doktorander som 1998 var tolv personer.

Vidareutbildning

För att ge medarbetarna möjlighet till utveckling och hålla deras kompetens uppdaterad satsade Active Biotech under 1998 betydande belopp på extern vidareutbildning.

Optionsprogram

För att öka engagemanget och ge medarbetarna möjlighet att få del av värdetillväxten på Active Biotech-aktien, erbjöds under våren samtliga medarbetare att delta i ett optionsprogram. Upps slutningen var mycket stor och över 70 procent av de anställda valde att teckna optioner.

Strukturkapital

Strukturkapitalet innefattar organisationsstruktur, hård- respektive mjukvaror, patent, relationer etc; enkelt uttryckt det som finns kvar på företaget när de anställda gått hem.

Samarbeten med akademiska institutioner

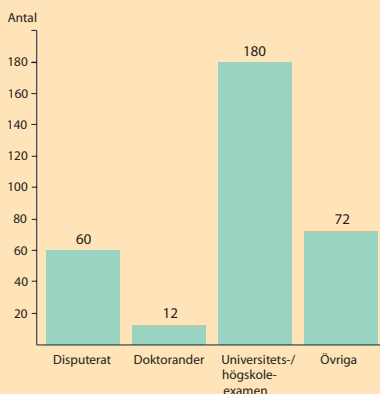
Active Biotechs strategi är bland annat att vara en länk mellan den akademiska världen och de stora läkemedelsbolagen. Detta innebär löpande kontakter och samarbeten med forskargrupper på olika universitet. Det sker för att hitta nya projekt men också i form av samarbeten där

”**Över 150 externa forskare arbetar i projekt för Active Biotechs räkning**

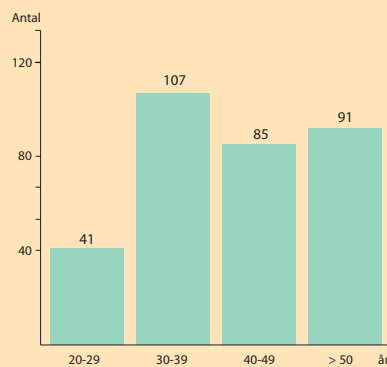
externa forskargrupper utför arbete för Active Biotechs räkning. Detta kan exemplifieras med det samarbete som Active Biotech har haft med professor Lars Björck och Institutionen för Cell- och Molekylärbiologi vid Lunds universitet ända sedan 1985. Det ger Active Biotech rättigheter att i sin produktutveckling använda de resultat som Lars Björcks forskargrupp tar fram avseende olika infektionsmekanismer.

En sammanställning av pågående samarbeten med universitetsgrupper visar att över 150 externa forskare arbetar i projekt för Active Biotechs räkning.

Personalens utbildningsnivå

Åldersstruktur

För närvarande pågår samarbete med forskargrupper vid följande institutioner och universitet:

Lunds universitet
Göteborgs universitet
Karolinska institutet, Stockholm
Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala
Huddinge sjukhus
Kungliga tekniska högskolan, Stockholm
Biomedicinskt Centrum, Uppsala
Uppsala universitet
Smittskyddsinstitutet, Solna
Odense universitet
Helsingfors universitet
Tammerfors universitet
Kings College, London
Guys Hospital, London
University of Southampton
University of Cambridge
University of Sussex
University of Manchester
University of Oxford
Klinikum der Johann Wolfgang Goethe Universität, Frankfurt am Main
Centre National de la Recherche Scientifique Villejuif, Paris
University of Leuven
Sidney Kimmel Cancer Center, San Diego
University of Pittsburgh
University of Maryland
San Diego State University
University of Illinois at Chicago
Mc Master University, Canada
Institut de Recherches Cliniques de Montreal
Queensland Institute for Medical Research, Brisbane

IMMATERIELLA RÄTTIGHETER **Patenthantering**

Avgörande för om Active Biotech ska lyckas kommersialisera de forskningsresultat som tas fram inom koncernen, är att företaget kan skydda detta kunnande på viktigare marknader. För att säkra en effektiv patenthantering samarbetar bolaget med inom området erkända patentbyråer både i Sverige och internationellt.

Totalt har Active Biotech-koncernen nio beviljade patent och 21 inlämnade patentansökningar. När ett patent beviljas i något av de länder där ansökan lämnats in, kan samma ansökan fullföljas i alla viktiga länder i enlighet med de internationella överenskommelser som finns för patentområdet. Det innebär att den teknologi som beskrivs i patentet får ett internationellt skydd och att ett och

samma ”grundpatent” omsätts i nationella patent i ett stort antal länder. Hur många och vilka länder är beroende av den kommersiella vikten av respektive patent. Det är primärt viktigt att ha patentskydd i Väst-europa, Nordamerika och Japan för de medicinska teknologier som ska utvecklas och kommersialiseras.

	Beviljade	Inlämnade
Produkt/substans	7	15
Process/metodologi	2	4
Användning/indikation	-	2

Vad är patent och hur registreras det?

Patent ska uppmuntra till innovation. En patentansökan ska innehålla en detaljerad redogörelse för det område innovationen avser och den ska i punktform specificera vad uppfinnaren söker skydd för, de s.k. patentkraven. Flertalet länder har en patentlagstiftning som innebär att den som gör en uppfinning eller innovation kan söka och få skydd för densamma i 20 år. Som regel lämnas en patentansökan in i det land där uppfinningen gjorts eller där ägaren av uppfinningen finns, i vårt fall i Sverige och England.

Förenklat talar vi om tre typer av patent:

Ett *produktpatent* ger innehavaren den exklusiva rätten att tillverka och marknadsföra substansen i fråga; det kan gälla ett protein, en läkemedels-substans, en antikropp etc.

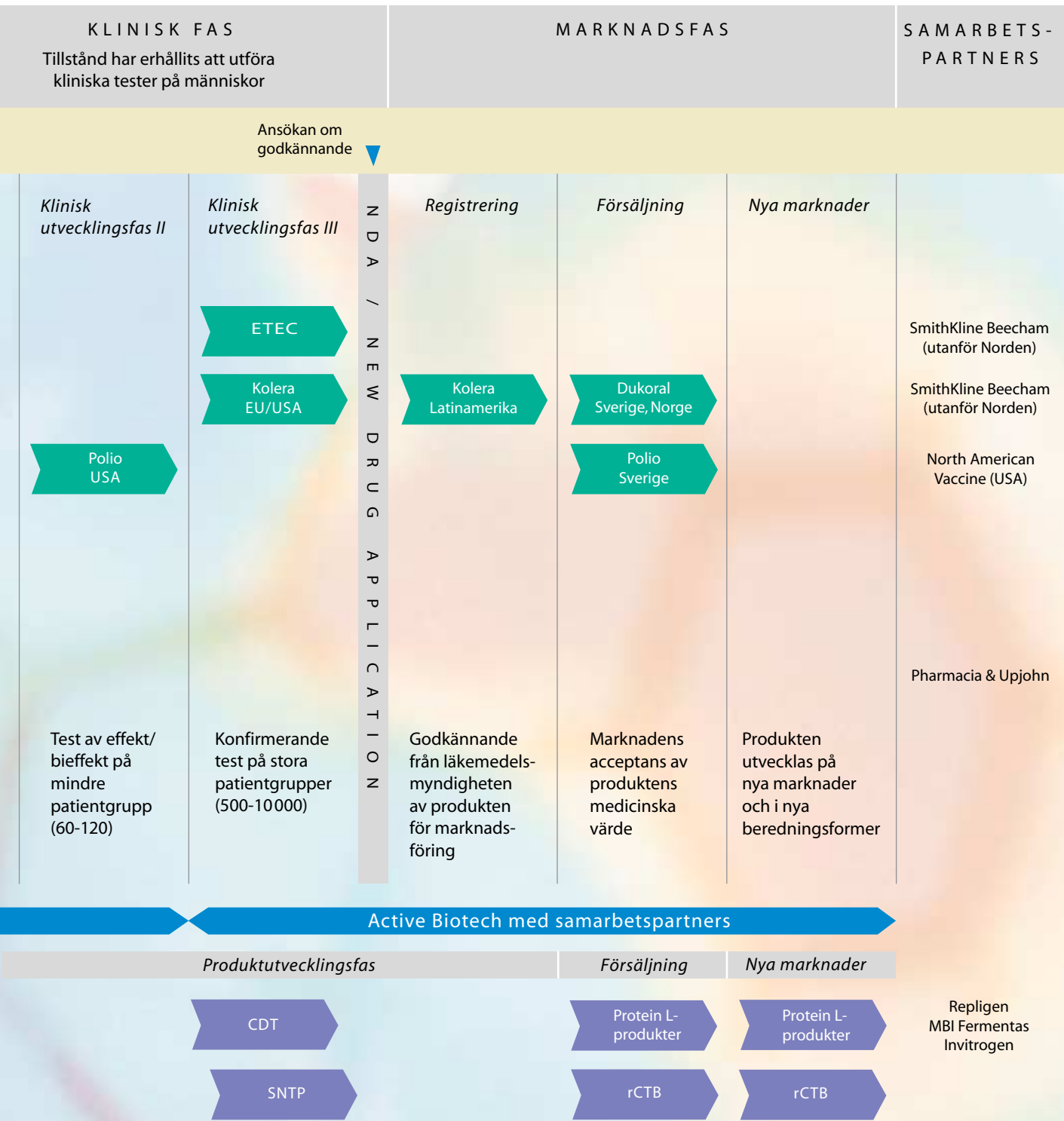
Med *processpatent* avses ett skydd för den produkt som tillverkas i enlighet med den beskrivna processen.

Ett *patent avseende indikation eller användning* kan beviljas när en substans eller en produkt får ett nytt, ej tidigare förutsett användningsområde.

Varumärken

Även varumärken är en del av det intellektuella kapitalet som kan vara av mycket stort värde för en verksamhet. Active Biotech arbetar aktivt med att registrera och skydda varumärken för att på bästa sätt kunna kommersialisera sina produkter.

Avsikten med all vaccinering är att starta en reaktion i kroppens immunsystem och därigenom förhindra en framtida sjukdom eller begränsa dess verkningar. Samma grundläggande principer som ligger bakom vaccination mot infektioner kan i framtiden användas vid behandling av andra sjukdomar, exempelvis cancer och autoimmuna sjukdomar.

De sjukdomar som orsakar flest dödsfall i världen är infektionssjukdomar: diarréer, malaria, aids, tuberkulos och luftvägsinfektioner. Intresset för forskning och utveckling i syfte att förbättra behandlingen av infektioner är därför mycket stort. Intresset för vacciner som förebyggande behandling påverkas starkt av det alltmer ökande problemet med utveckling av bakterier som är resistenta mot antibiotikaterapi.

Active Biotechs program på vaccinområdet spänner från forskningsprojekt för nya vacciner mot streptokocker och stafylokocker till ett drickbart vaccin mot ETEC-diarré; för närvarande i klinisk utveckling. Utvecklingen av vacciner mot tarminfektioner har hög prioritet i ett globalt perspektiv.

Teknologiska genombrott ger nya typer av vacciner

Ett drickbart vaccin förutsätter en teknologi som gör det möjligt för kroppen att bygga upp ett långsiktigt immunologiskt skydd efter det att tarmslemhinnan exponerats för vaccin. Detta har Active Biotech tillgång till genom den s.k. rCTB-teknologin.

Det forskningsprojekt vi bedriver för ett vaccin mot streptokockinfekt-

”
Vacciner kan vara en del av lösningen på det växande problemet med bakteriers resistens mot antibiotika

ioner tillhör en ny generation produkter. Det innehåller inte de bakterier eller virus som människan ska göras immun emot, utan enbart den eller de substanser från mikroorganismen som är nödvändiga för att immunförsvaret ska kunna bygga upp ett försvar mot inkräktaren. Detta kan exempelvis vara ett protein eller en peptid som isolerats från streptokock-bakterien.

En annan typ av nya vacciner på forskningsstadiet bygger på att utnyttja delar av det genetiska materialet, DNA. För några år sedan gjordes en något överraskande iakttagelse att DNA-sekvenser som administrerades genom injektion kunde inducera ett immunförvar. Denna observation initierade en omfattande forskning kring att utnyttja DNA som bas för vacciner. Förutom nya biologiska egenskaper jämfört med traditionella vacciner skulle det innebära en stor förenkling i produktionsprocessen.

De olika nya principerna för vaccination har blivit möjliga endast tack vare de tekniker som utvecklats inom molekylärbiologin.

Kombinationsvacciner

En annan trend är att förena flera aktiva vaccinkomponenter i en och samma produkt. Detta gäller idag speciellt för barnvacciner där man i en spruta kan tillföra fem vacciner; difteri, stelkramp, kikhosta, polio och vissa typer av hjärnhinneinflammation.

Beredningsformerna kommer också att förändras. Hittills har de flesta vacciner injicerats men redan i dag marknadsförs orala, det vill säga drickbara vacciner. Morgondagens vacciner kommer också att tillföras på andra sätt, till exempel som näs-spray.

Vaccinmarknaden

Den globala vaccinmarknaden värderades 1997 till fyra miljarder dollar. Fram till år 2001 förväntas den växa till sju miljarder dollar. Det innebär en tillväxt på 15 procent per år, jämfört med 8 procent för hela läkemedelsbranschen.

SmithKline Beecham och Pasteur-Merieux är de största internationella aktörerna. I övrigt finns ett stort antal små företag i olika länder,

en följd av att vacciner tidigare betraktades som ett nationellt verksamhetsområde.

Vacciner är samhällsnyttiga

Vacciner ger inte bara individen ett effektivt skydd mot flertalet infektionssjukdomar. De är också en mycket god affär för samhället. Enligt WHO sparar samhället 7–20 dollar i sjukvårdskostnader för varje dollar som satsas på vaccination i förebyggande syfte. Tack vare ett världsomfattande vaccinationsprogram har smittkoppor utrotats och detsamma är på väg att hända med mässling och polio.

Vacciner kan också vara en del av lösningen på det växande problemet med bakteriers resistens mot antibiotika. Ett vaccin mot till exempel halsfluss skulle radikalt minska behovet av den antibiotikabehandling som i dag är sjukvårdens vardag.

Drickbart vaccin mot kolera

Varje år drabbas uppskattningsvis 5,5 miljoner människor i världen av kolera med cirka 120 000 dödsfall som följd. Active Biotechs drickbara vaccin mot kolera är registrerat i Sverige och Norge under namnet Dukoral. Det har genomgått stora fältstudier i bland annat Bangladesh i mitten av 80-talet. I Sverige och Norge är Dukoral registrerat också som profylax mot ETEC, så kallad turistdiarré. Även Dukoral bygger på upptäckten av rCTB, som här används som bärare av avdödade kolerabakterier.

Avsevärd marknad

Trots att risken att smittas av kolera är relativt liten önskar många resenärer ändå tryggheten av ett koleraskydd. Den potentiella marknaden för koleravaccinet bedöms därför vara avsevärd. Försäljningen av Dukoral i Sverige och Norge översteg 1998 13 miljoner kronor, en ökning med 73 procent.

Dukoral är det enda existerande koleravaccin som genomgått fältstudier. Vårt vaccin har visat hög skyddseffekt. Ett liknande oralt vaccin mot kolera har utvecklats av vaccinföretaget Berna i Schweiz.

Internationell lansering

Under 1999 planeras ansökan om registrering av koleravaccinet i USA och EU med lansering ett år senare. Detta sker genom läkemedelsbolaget SmithKline Beecham som har ensamrätt att marknadsföra vaccinet i USA, EU och Australien. Active Biotech får därvid både royaltys och täckning

för sina produktionskostnader. Royaltyn är hög jämfört med vad som är normalt i branschen eftersom företaget ensamt finansierat såväl utveckling som alla kliniska studier.

Poliovaccin

Poliovaccinet, som sålts i Sverige sedan 1957, är ett så kallat avdödat vaccin som därmed har vissa fördelar jämfört med de poliovaccin som för närvarande används internationellt. Det ska nu lanseras internationellt i samarbete med North American Vaccine, NAV. Poliovaccinet ska ingå som en komponent i ett kombinationsvaccin för barn och ska lanseras internationellt tillsammans med NAV.

Den nya ombyggda polioanläggningen i Solna har en god produktionskapacitet och en väl fungerande produktionsprocess.

”*Dukoral är det enda existerande kolera-vaccin som genomgått fältstudier*”

ETEC-vaccin mot turistdiarré

ETEC-bakterien (Enterotoxinbildande Escheria Coli) är en av de vanligaste orsakerna till diarréer som genom uttorkning orsakar cirka 700 000 dödsfall per år i världen. För människor som reser till länder där ETEC-bakterien är vanlig är risken att smittas påtaglig. Det gäller Latinamerika, Asien och Afrika men också i Medelhavsområdet, Östeuropa och Ryssland.

Infektionerna ger vattniga diarréer i två till fyra dagar, i sällsynta fall upp till två veckor. Sjukdomen går över av sig själv men är obehaglig och starkt rörelsebegränsande.

Antalet resenärer från EU, USA, Japan och Australien till högriskområden för ETEC är cirka 50 miljoner och ökar med fem procent per år. Till områden med medelhög eller låg risk reser cirka 120 miljoner människor.

Marknadspotentialen beräknas till 300-650 miljoner dollar per år efter lansering. Det gör vaccinet mot ETEC till den ekonomiskt viktigaste satsningen för Active Biotech de närmaste åren.

Först på internationella marknaden

Det enda tillgängliga skyddet i dag är Active Biotechs eget Dukoral. Det har en cirka 60-procentig förebyggande effekt mot ETEC, en följd av de immunologiska likheter, som föreligger i rCTB och toxiner i ETEC.

Dukoral bygger på en uppmärksam upptäckt av professor Jan Holmgren, Göteborg. Han har kartlagt koleratoxinet och framställt en

del, dess B-enhet, rCTB. Denna är själv helt giftfri och har funktionen att binda andra substanser till tarm-slemhinnan. Erfarenheterna från Dukoral har använts för att göra ett drickbart vaccin också mot ETEC. Det innehåller rCTB och inaktiverade typer av ETEC. Vid första immuniseringen krävs två doser med en veckas mellanrum.

I dag finns inget konkurrerande ETEC-vaccin på marknaden. Active Biotech kan därmed komma först internationellt med en sådan produkt inom detta intressanta område.

Två studier i Fas III

Under 1998 inleddes klinisk prövning i Fas III av amerikanska studenter under språkutbildning i Guatemala. Den tidigare påbörjade studien i Kenya fortsatte. Det är obliogatoriskt att genomföra kliniska studier under förhållanden som är realistiska för resenärer, så kallade fältstudier. Detta ställer ökade krav på studiens ledning, kvalitet och logistik. Trots den politiska oron i Kenya och orkanen Mitch i Guatemala har det dock ändå varit möjligt att hålla studierna igång. För att öka antalet inkluderade studenter har ett nytt sjukhuscenter startats upp i Mexiko, som komplement till Guatemala-studien.

Samarbete med SmithKline Beecham

Under hela året har avsevärda resurser avdelats för att utveckla produktionsprocessen för den kommersiella vaccinprodukten. Active Biotech strävar efter att färdigställa den doku-

mentation som genom vår partner SmithKline Beecham ska lämnas in till ansvariga myndigheter under år 2000. FDA (Food and Drug Administration) kräver en väl genomförd studie för registrering.

SmithKline Beecham har ensamrätt att marknadsföra vaccinet globalt, utom i Norden och Baltikum. Active Biotech får därvid både royalty och täckning för sina produktionskostnader. Royaltyn är hög eftersom företaget ensamt finansierat all utveckling. ETEC-vaccinet beräknas lanseras internationellt år 2001.

Förvärv av Vitec

Som ett led i den kraftfulla satsningen på ETEC- och koleravaccinerna har Active Biotech via dotterbolaget SBL Vaccin förvärvat samtliga aktier i Vitec. Detta var tidigare helägt av Jan Holmgren och har patenträttigheterna till rCTB. Vitec uppbar också royalty på intäkter från försäljning av Dukoral samt royalty på framtida intäkter från försäljning av ETEC-vaccinet.

Köpeskillingen bestod av två delar:

- 25,6 miljoner kronor kontant på tillträdesdagen
- en tilläggsköpeskillning på 60 000 B-aktier i Active Biotech att utbetalas vid framgångsrik registrering av ETEC-vacciner i EU respektive USA.

Genom förvärvet erhåller Active Biotech även Vitecs royaltyersättning vilket innebär att det ekonomiska utfallet ökar markant vid en positiv lansering av ETEC- och koleravaccinerna.

Grupp A-streptokockvacciner

En av Active Biotech's ledande läkemedelskandidater är ett vaccin mot infektioner orsakade av grupp A-streptokocker, till exempel halsfluss. Denna sjukdom drabbar varje år många miljoner barn och unga och innebär en stor belastning för sjukvården. Även om halsfluss i allmänhet svarar väl på antibiotikabehandling kan sjukdomen ändå ge kroniska skador på hjärta och njurar.

Utvecklingen av ett säkert och effektivt vaccin mot dessa infektioner är komplicerad, av två skäl:

- o bakteriens yta varierar i struktur. Detta gör det svårt för immunförsvaret att effektivt bemöta de

hundratals sjukdomsframkallande varianter – ”serotyper” – som finns av bakterien.

- o grupp A-streptokocker använder många olika strategier för att bemöta världens naturliga försvar. Vissa bakteriella ytproteiner har en struktur som liknar vävnaden i hjärta, njurar och ledvävnad. Den fungerar därmed som en förklädnad för bakterien inför immunförsvaret. En infektion kan också resultera i att immunförsvaret attackerar och skadar dessa organ.

Trots svårigheterna är ambitionen nu, efter ett långvarigt samarbete med Lunds universitet, att hitta en ny väg för utvecklingen av ett vaccin mot detta hittills ouppfyllda medicinska behov.

Tre nya patent

Under 1998 har Active Biotech och forskare från Lunds universitet genomfört en detaljerad analys av bakteriella ytproteiner och identifierat en serie potentiella vaccinkandidater. Ett resultat av detta arbete är att tre nya patentansökningar lämnats in.

Prekliniska studier har redan visat att flertalet av dessa vaccinkandidater kan generera specifika antikroppar hos djur, kapabla att känna igen en mångfald av serotyper av grupp A-streptokocker. Dessa studier avslutas under första kvartalet 1999 och de mest lovande kandidaterna väljs där efter ut för ett utökad prekliniskt utvecklingsprogram som ska vara klart i slutet av 1999.

Active Biotech har också ingått ett strategiskt forsknings- och utveck-

lingssamarbete med australiska Queensland Institute for Medical Research i Brisbane. Det ger tillgång både till ytterligare en vaccinkandidat och till institutets specialkunskaper om design av vacciner mot grupp A-streptokocker.

Säkerheten i fokus

Vaccinsäkerhet är ett ämne vars vikt inte kan överskattas. För att kraftfullt reducera riskerna för oönskade allergiska reaktioner kommer Active Biotech att testa sina vaccinkandidater i omfattande laboratorieförsök. Detta arbete kompletteras med studier som genomförs av gruppen i Australien. Denna har särskilda erfarenheter av att analysera oönskade immunreaktioner på vacciner mot grupp A-streptokocker.

Förhoppningsvis kortar dessa gemensamma ansträngningar påtagligt den tid som behövs för preklinisk utveckling och gör det möjligt att inleda kliniska prövningar (Fas I) år 2000.

Andra streptokockvacciner

Samma strategi som används vid utvecklingen av vaccinkomponenter för grupp A-streptokocker tillämpas vid utvecklingen av vacciner mot sjukdomar som orsakas av andra streptokocker.

Active Biotech har initierat ett projekt för att utveckla ett effektivare vaccin mot lunginflammation, orsakad av bakterien streptococcus pneumoniae. Bakterien är fortfarande en viktig orsak till lunginflammation och dödsfall hos äldre och mycket unga, som inte svarar effektivt på

” Tre nya patent- ansökningar har lämnats in

dagens vacciner. Ett annat vaccinprojekt tar sikte på grupp B-streptokocker, en organism som orsakar svåra infektioner hos nyfödda. Denna bakterie finns hos modern och överförs till barnet i slutskedet av graviditeten eller vid förlossningen och kan orsaka svåra, ofta dödliga infektioner.

I båda fallen har potentiella vaccinkandidater identifierats. Prekliniska studier av dessa avslutas under första halvåret 1999. Active Biotech avser att stärka båda forskningsprogrammen genom inlicensiering av ytterligare vaccinkandidater och kompletterande teknologier.

Medel mot kariesangrepp

Tandröta orsakas av en syra som produceras av bakterien streptococcus

mutans. Active Biotech har förvärvat ensamrätten till en ny läkemedelskandidat; p1025, som tagits fram av United Medical and Dental School (UMDS) på Kings College i London. Det är ett proteinfragment, en peptid, som hindrar bakterien från att fästa på tandytan. I en liten pilotstudie på frivilliga försökspersoner fyllde denna kandidatpeptid sin uppgift i upp till 120 dagar. Active Biotech genomför ytterligare frivilliga studier i samarbete med UMDS. Avsikten är att påbörja kliniska studier under år 2000.

Specialist på vaccin

Active Biotech är genom sitt dotterbolag SBL Vaccin AB det enda svenska företag som är specialiserat på vacciner. SBL Vaccin har genomgått stora förändringsprocesser under de senaste åren vilka har accelererat sedan Active Biotechs köp 1997 från svenska staten. Efter att enbart ha varit koncentrerat på den svenska marknaden satsar företaget nu på den internationella marknaden.

Företagets verksamhet kan delas upp i två huvudområden:

- o utveckla och tillverka vacciner för internationell lansering
- o marknadsföra egna vacciner och agenturprodukter i Norden och Baltikum samt distribuera vacciner på den svenska marknaden.

Före Active Biotechs tillträde hade ett omfattande investeringsprogram påbörjats. Sedan 1995 har det lagts ner 300 miljoner kronor i form av FoU samt produktionsinvesteringar och processutveckling. Nu är produktionsanläggningarna anpassade efter de krav som ställs inom branschen för tillverkningen av vaccinerna enligt GMP, Good Manufacturing Practice.

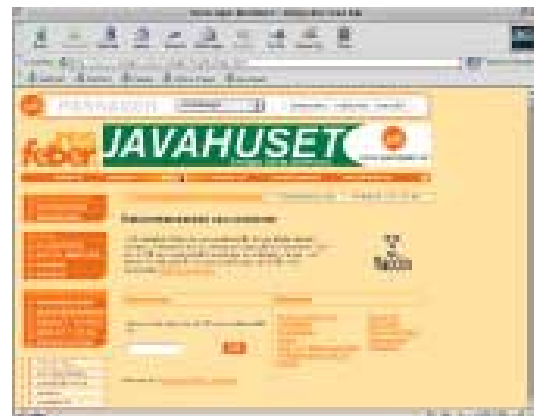
Starkt varumärke

Varumärket SBL är starkt på den svenska marknaden med ett brett sortiment av barn-, rese- och vuxenvacciner. Bolaget har en betydande andel av vaccinmarknaden i Sverige. För barnvacciner kan SBL erbjuda samtliga de vacciner som ges i Sverige enligt Socialstyrelsens rekommendationer och här är SBL marknadsledande.

SBL marknadsför egentillverkade barnvacciner mot difteri, tetanus (stelkramp) och polio samt resevaccinet Dukoral mot kolera och indikation även mot ETEC-diarré. Genom samarbetsavtal med andra producenter marknadsförs dessutom barn- och influensavacciner åt internationella leverantörer.

Satsning på produktspecialister

En målsättning är att förstärka marknadsorganisationen genom satsningen på produktspecialister, som är tillgängliga för rådgivning till läkare och annan sjukvårdspersonal. För rådgivning direkt till allmänheten deltar SBL Vaccin på hemsidan Resfeber på Internet. På adressen www.resfeber.

com ger man snabb och enkel information om vilka vaccinationer som rekommenderas för resor till mer än 200 olika länder.

På den norska marknaden byggs i samarbete med SmithKline Beecham ett kompetenscenter inom vaccinationsområdet för läkare och sjuksköterskor i hela Norge. Sedan augusti i fjol marknadsför SBL Vaccins nytilsatta produktchef våra produkter Dukoral, Duplex (difteri/tetanus) och Infanrix (barnvaccin) som numera är godkända och registrerade i Norge.

Försäljningsmix

SBL Vaccin Distribution är den mest etablerade vaccindistributören i Sverige. För att kunna erbjuda kunderna ett komplett sortiment av samtliga registrerade vacciner på den svenska marknaden kompletteras agenturprodukter och egentillverkade produkter med andra vaccintillverkares vacciner. Av SBLs distribution sker 80 procent direkt till slutkunderna, dvs sjukhus, privatläkare, vårdcentraler, vaccinationskliniker, skol- och företagshälsovården, m fl.

Landstingens och kommunernas upphandlingar får en allt större betydelse. SBL hävdar sig väl i den nya konkurrenssituationen tack vare komplett sortiment, hög service, kompetent kundtjänst, kostnads-effektiv distribution och lagerhållning samt snabba och säkra leveranser.

Två nya produktionsanläggningar

Under året har Active Biotech investerat i två nya produktionsanläggningar. Den största investeringen, på totalt 30 miljoner kronor, omfattar en ombyggnad av polioanläggningen samt dokumentation och validering för tillverkning av poliovaccin även för den internationella marknaden. SBL tillverkar och säljer sedan länge poliovaccin på den svenska marknaden och har nu ett avtal med North American Vaccine (NAV) om att SBLs poliovaccin ska ingå i ett kombinationsvaccin för barn.

Tillverkningen av rCTB flyttades under 1998 till Matfors utanför Sundsvall. Anledningen var att få produktionen av alla vaccinkomponenter under eget tak. I Matfors har SBL anpassat en läkemedelsfabrik så att den uppfyller GMP-kraven.

Fabriken i Matfors har genomfört testproduktion under 1998 och är sedan oktober igång med en produktion som inledningsvis ska ge cirka fem miljoner doser per år. Produktionskapaciteten kan, med begränsade resursförstärkningar, höjas avsevärt.

”
*Bara i USA beräknas
20 miljoner människor
lida av autoimmuna
sjukdomar*

Autoimmuna sjukdomar uppstår när immunförsvaret vänder sig mot kroppens egna vävnader. Det är en stor och heterogen grupp sjukdomar som omfattar kroppens alla organ.

Oftast verkar immunförsvaret i kroppens tjänst. Dess celler utbildas till att känna igen kroppens egen vävnad. Men ibland börjar det bekämpa den egna kroppen och vi drabbas av de sjukdomar som kallas autoimmuna. Troligen beror autoimmunitet på en kombination av ärftliga förutsättningar och till exempel virusangrepp. Inflammation är annars en process för kroppen att reparera

skador och förstöra icke önskvärda mikroorganismer.

Ett hundratal sjukdomar

Området inflammatoriska sjukdomar har breddats betydligt under det senaste decenniet. Inom gruppen finns ett hundratal olika sjukdomar eller tillstånd, till exempel ledgångsreumatism, multipel skleros (MS), struma, ungdomsdiabetes och psoriasis.

Bara i USA beräknas 20 miljoner människor lida av autoimmuna sjukdomar. Endast för ett fåtal, om ens någon, finns det i dag tillfredsstäl-

lande farmakologiska behandlingsalternativ. Vanligast är symptomlindrande behandling och kortisonpreparat. Betainterferoner har på senare tid visat sig delvis effektiva vid behandling av MS.

Varje år diagnostiseras över 20 000 nya fall av MS i världen. Marknaden för läkemedel mot sjukdomen uppskattas till cirka 400 miljoner dollar och förväntas öka. Betydelsen av forskning kring autoimmunitet och inflammatoriska sjukdomar har vuxit efter hand.

Framsteg för SAIK-MS

Active Biotechs forskning kring ett läkemedel mot MS har avancerat bättre än planerat. De preparat som studerats är så kallade SAIK-substanser, eller immunomodulatorer, som påverkar immunförsvaret genom att aktivera eller hämma delar av det.

Forskningsaktiviteterna i SAIK-projektet har ökat påtagligt under

”*Active Biotechs forskning kring ett läkemedel mot MS har avancerat bättre än planerat*

1998. Avsevärda resurser har tillförts projektet i syfte att nå målet så fort som möjligt. Experimentella modeller som återspeglar de säkerhetskrav som gäller för föreningarna har etablerats och ett antal studier har

genomförts för att klarlägga sambandet mellan kemisk struktur och biologisk effekt. En substans – SAIK-MS – uppfyller de krav som forskarna ställt och har därför valts ut som läkemedelskandidat. Fyra nya patentansökningar har inlämnats under året.

Kliniska studier år 2000

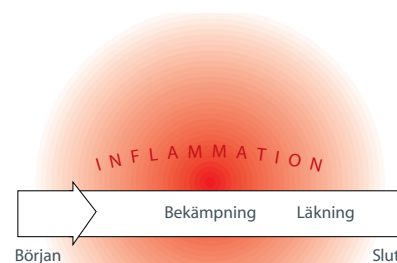
Läkemedelskandidaten SAIK-MS kommer nu att undersökas närmare med målet att utvärdera den i kliniska studier på patienter med MS. Det bör vara möjligt att under första halvåret år 2000 få fram alla forskningsresultat som krävs för att hos ansvariga myndigheter ansöka om att inleda studier på friska människor (Fas I) och senare på patienter (Fas II).

För närvarande pågår ytterligare forskning för att utröna vilka positiva effekter SAIK-substanser kan ha i flera andra sjukdomsmodeller för psoriasis, ungdomsdiabetes och ledgångsreumatism. Världsmarknaden för psoriasis beräknas till cirka två miljarder dollar.

Ny behandling av astma och reumatism

Active Biotechs forskning kring inflammationshämmare förväntas ge en mer selektiv och effektiv behandling av folksjukdomarna astma och ledgångsreumatism.

Astma är en kronisk inflammatorisk sjukdom i luftvägarna, som förekommer hos omkring fem procent av befolkningen i i-länderna, dvs hos 35 miljoner individer. Marknaden för läkemedel mot astma

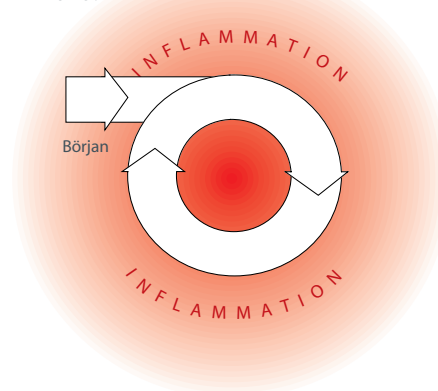

Den nyttiga processen...

Inflammationen är en livsviktig nyttoprocess som behövs för att reparera skador och oskadliggöra oönskade mikroorganismer. Den upphör när vävnaden är läkt och "faran" är över.

...och den skadliga

Om inflammationen får fortsätta även efter det att de primära skadorna reparerats kan den övergå till en för kroppen skadlig mekanism – en ond cirkel.

Källa: MFR 1998, illustratör Annika Röhl

beräknas till cirka sju miljarder dollar och förväntas växa snabbare än övriga läkemedelsmarknader.

Totalmarknaden för läkemedel mot ledgångsreumatism beräknas till cirka två miljarder dollar. I dag behandlas endast 60 procent av patienterna med läkemedel, vilket tyder på ett stort medicinskt behov av nya och effektivare preparat.

Immunoterapi mot cancer

”*Active Biotech strävar efter att hitta medel och metoder som utnyttjar immunförsvaret i kampen mot cancer*”

Dagens behandlingsformer för cancer är oftast inte tillfredsställande ur medicinsk synpunkt. För att skapa en effektivare behandling med färre biverkningar strävar Active Biotech efter att hitta medel och metoder som utnyttjar immunförsvaret i kampen mot cancer.

Active Biotech har ett etablerat forskningssamarbete med Pharmacia & Upjohn kring selektiv aktivering av immunsystemet. Det har resulterat i ett unikt koncept kallat TTS (Tumor Targeting Superantigen). Det syftar till att finna en terapeutisk princip som dels kan identifiera tumörceller, dels aktivera kroppens immunförsvaret så att det attackerar och förstör dem.

Active Biotech utför den prekliniska forskningen för att finna läkemedelskandidater för klinisk prövning. Denna utförs sedan av Pharmacia & Upjohn. Det nuvarande forskningsprogrammet sträcker sig två år framåt i tiden.

Kraftfullt försvarssystem

Immunsystemet är ett mycket kraftfullt försvarssystem med förmåga att bekämpa bakterier och virus när vi drabbas av en infektion. Den mekanism som söker stöta bort ett transplanterat organ är ett exempel på hur effektivt immunsystemet är på att förstöra vävnad som det inte känner igen som kroppens egen.

Vår forskning inom immunoterapi mot cancer bygger på att göra tumören immunogen, dvs att få immunförsvaret att identifiera tumören som främmande vävnad och attackera den. Cancercellen härstam-

mar emellertid från en normal cell och har därför många likheter med denna. Dock har cancercellens yta vissa strukturer som är betydligt vanligare i tumörer än i normal vävnad. Dessa kan användas för att binda proteiner som i sin tur kan aktivera immunsystemet lokalt vid tumören.

Konceptet bygger på användning av en superantigen – en kraftfull aktiverare av immunförsvaret – som styrs till tumörområdet med monoklonala antikroppar, dvs målsökare, riktade mot tumörceller. Den bärande idén är att en sådan behandling verkar mer selektivt än dagens cellgifter.

Ny forskning ger fler läkemedelskandidater

Under 1998 har forskningen koncentrerats till studier av sambandet mellan proteinets struktur och dess effekt i modellförsök där olika principer för att aktivera immunförsvaret via så kallade T-lymfocyter använts. Målet med studierna är att finna nästa läkemedelskandidat. Projektet fortlöper enligt plan, med mål att ta fram en ny produktkandidat för kliniska prövningar år 2000.

Kontraktforskningen innebär forskningsintäkter på 175 miljoner kronor, fördelade enligt följande: 50 miljoner 1998, 75 miljoner 1999 och 50 miljoner år 2000. Härutöver får Active Biotech en mindre royalty på försäljning av en framtida kommersiell produkt från projektet.

Samarbete med BioPhausia

Active Biotech och BioPhausia tecknade i november 1998 ett avtal om forskningssamarbete kring ett cancerpreparat. Samarbetet avser enzymet hyaluronidas effekt på tumörer. Hypotesen är att hyaluronidas kombinerat med annan behandling ger en mer uttalad effekt.

Projektet har stor potential. Arbetet är i preklinisk fas och har drivits i BioPhausias regi. Tillsammans med amerikanska forskarska Active Biotechs onkologigrupp i Lund vidareutveckla projektet. Syftet med samarbetet är att inom ett år testa hypotesen för att därigenom avgöra projektets värde.

Kunskap omsatt till ny teknologi

*Det arbete som tidigare
tog år att utföra, om
det över huvud taget
var möjligt, kan idag
utföras på några veckor*

Active Biotechs breda engagemang inom immunobiologin, främst representerad av våra biomedicinska projekt, får influenser från utvecklingen på det biokemiska området. Forskarna har själva genom åren förvärvat kunskaper som omsatts i vad som numera brukar kallas plattformsteknologier. Exempelvis har Active Biotech en gedigen och bred kunskap om rCTB och kan därför överföra den teknologin till andra produktområden. Likaså har företaget genom sin långa tradition inom området antikroppsbindande proteiner (eller affinitetsproteiner) tillgång till processmetodiskt kunnande inom den egna organisationen.

Peptidbibliotek

Det senaste tillskottet på detta område benämns CDT (Covalent Display Technology) och utgörs av ett så kallat peptidbibliotek. Det är en teknologi som gör det möjligt att utvärdera biologisk effekt hos miljontals substanser på relativt kort tid. CDT är en ny metod att skapa genetiska "bibliotek". I likhet med ett vanligt bibliotek för böcker är ett molekylbibliotek ett ordnat system som tillåter enkel och snabb återsökning av intressanta objekt, i det här fallet molekyler. Det arbete som tidigare tog år att utföra, om det över huvud taget var möjligt, kan i dag utföras på några veckor. Active Biotech utvecklar teknologin för användning i upptäckt och design av anti-infektiösa ämnen och för framställning av nya affinitetsproteiner.

Teknologin kan emellertid användas också inom många andra biotek-

nologiska och medicinska områden. Active Biotech kommer därför att exploatera den kommersiella potentialen hos dessa tillämpningar genom avtal om forskningssamarbete och genom licensiering av teknologin.

Teknologiflöde från Lunds universitet

Under mer än tolv år har Active Biotech samarbetat med forskarlag vid Lunds universitet under ledning av professorerna Lars Björck och Ulf Sjöbring. De har undersökt struktur och funktion hos vissa bakteriella ytproteiner och hur dessa potenta biologiska molekyler interagerar med världens immunförsvar. Det har skapat en unik kunskapsbas och därmed en kraftfull plattform för Active Biotechs utveckling av preparat mot både infektions- och andra sjukdomar. Resultaten från forskningen har också omsatts i teknologier och produkter som används av andra forskare inom biokemi och biomedicin runt om i världen.

Den vidare utvecklingen och hanteringen av teknologierna leds från Actinova Ltd. och de omfattar idag tre huvudområden:

- Nya affinitetsproteiner (antikroppsbindande proteiner) för ökad selektivitet vid identifiering av små biomolekyler,
- SNTP (Streptococcal Nucleus Targeting Protein) för intracellulär distribution och "målsökning" med hjälp av transportproteiner,
- CDT (Covalent Display Technology) för utvärdering och selektion av potentiella vacciner och läkemedel, enligt beskrivning ovan.

Denna kunskapsbas har även genererat projekten och idéerna avseende grupp A-streptokockvaccinet och immunoterapi, vilka omnämns på annan plats. Den första produkten till marknaden ur samarbetet med Lunds universitet är Protein L™, som idag används inom forskning, diagnostik och bioteknologisk tillverkning (upprenning).

Övrig verksamhet

”*Den icke bioteknikrelaterade verksamheten inom Active Biotech föreslås delas ut skattefritt till aktieägarna*

ÖKAT RESANDE UNDER 1998

Movera

Malmöbaserade Transport AB Movera har haft tre verksamheter; helikopter- och affärsflyg samt tankerrederi. Rederirörelsen har sålts under året. Försäljningen innebar att Active Biotechs räntebärande skulder minskade med 476 miljoner och att soliditeten ökade från 34 procent till 49 procent. Försäljningen innebar en realisationsförlust om 13 miljoner kronor i koncernen.

Helikopterservice Euro Air AB

Helikopterservice sålde under året den sista av sina äldre helikoptrar. Flottan består nu av tre nya helikoptrar som trafikerar linjerna Malmö–Copenhagen Airport och Helsingborg–Copenhagen Airport. Antalet passagerare steg under året med 10 procent till totalt 83 493 personer.

Omsättningen 1998 blev 83 miljoner kronor (73) och resultat efter finansnetto 15 miljoner kronor (25), varav vinst vid helikopterförsäljning 4 miljoner kronor (12). Eget kapital uppgick till 62 miljoner kronor.

Inter Air AB

Inter Air har Sturup som bas och flyger affärsresenärer på beställning. Inter Air tog i början av året ett nytt Cessna Citation VII-plan i bruk. Det har lång räckvidd och ger kortare flygtider, något som tagits emot mycket väl av marknaden. I slutet av året såldes ett av de äldre planen med en vinst på 8 miljoner kronor.

Omsättningen 1998 steg till 32 miljoner kronor (22) och resultatet efter finansnetto blev 5 miljoner kronor (0). Det egna kapitalet är 16 miljoner kronor.

STARKT ÅR MED TREDUBBLAD VINST

Sonesson Inredningar

År 1998 blev det näst bästa året under 1990-talet för Sonesson. Orderingången var till och med större än under rekordåret 1995.

Trots en svag inledning av året ökade omsättningen till 141 miljoner kronor (124) och resultatet efter finansnetto tredubblades till 9 miljoner kronor (3).

Det starka resultatet beror på stora försäljningsframgångar på samtliga marknader, både i Sverige och utomlands.

Ett inredningsföretag

Framgångarna kan delvis förklaras med de lanseringar av nya produkter

som genomfördes under 1997. Inte minst har satsningen på laminat- och trädörrar stärkt bilden av Sonesson som ett inredningsföretag.

Till detta bidrar också förvärvet av Alnäs möbelfabrik som genomfördes vid årskiftet 1998/99 med tillträde 1 januari 1999. Alnäs omsätter cirka 25 miljoner kronor och är en av Sveriges ledande tillverkare av förvaringsenheter i trä för undervisning och offentlig miljö. Förvärvet breddar Sonessons sortiment inte minst inom skolektorn.

Stora investeringar

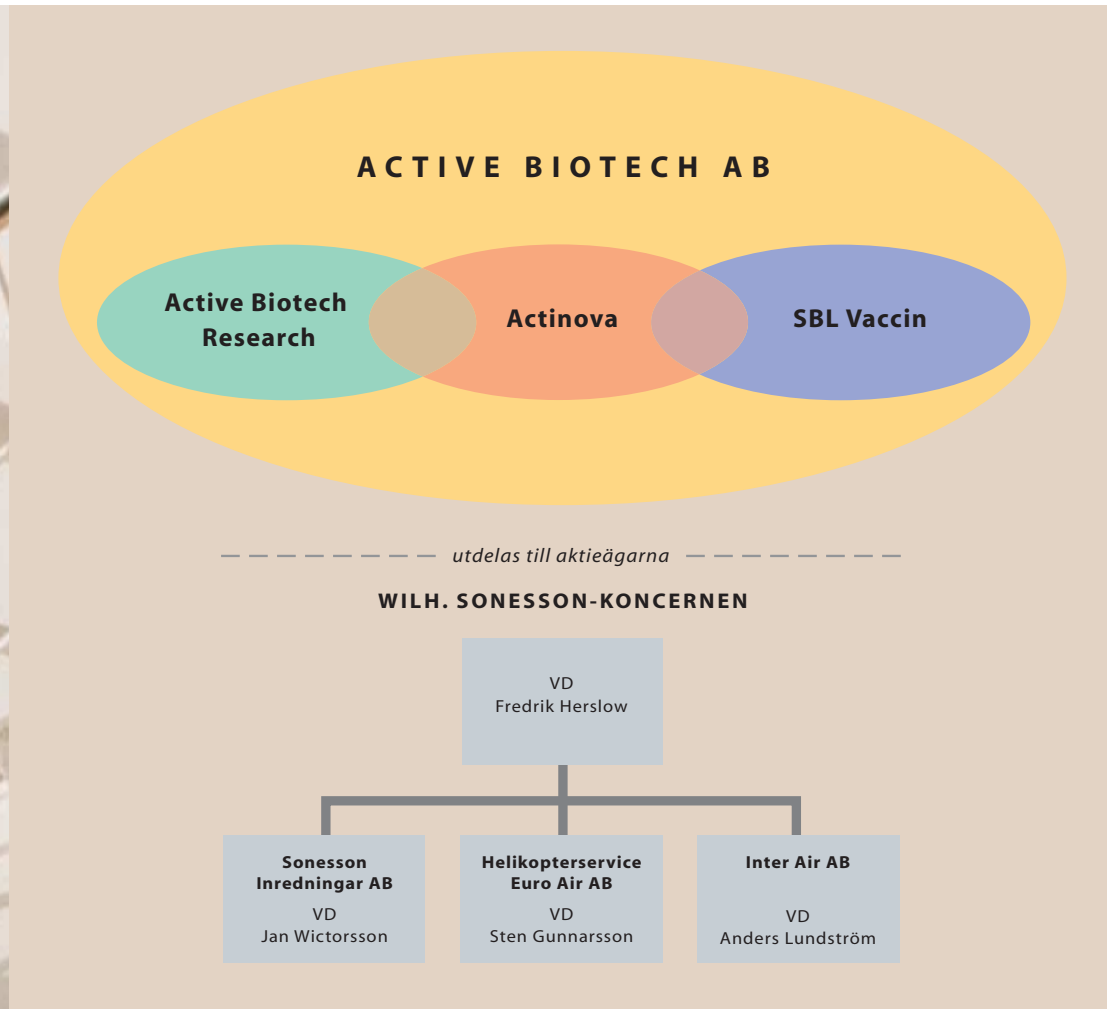
Sonesson Inredningar investerar 1998/1999 10 miljoner kronor i en ny produktionslinje för fabriken i Malmö. Den startar under våren 1999. Beslut har också fattats om byte till ett modernt och År 2000-säkert datasystem, som genomförs under 1999.

RENODLING

Wilh. Sonesson AB

Som ett sista steg i renodlingen av Active Biotech har övrig verksamhet samlats under det tidigare vilande bolaget Wilh. Sonesson AB. De under året förvärvade aktierna i O-listenoterade Lifco AB, 53,4 miljoner kronor, har på balansdagen överförts till Wilh. Sonesson AB. Styrelsen föreslår att samtliga aktier i Wilh. Sonesson AB utdelas till aktieägarna i Active Biotech AB. Förslaget är dock villkorat av att utdelningen kan genomföras med stöd av ”lex ASEA” och därmed medföra skattefrihet för aktieägarna.

Organisationsschema

Proforma resultaträkning Bioteknik & Övrig verksamhet 1998

Belopp i mkr	Bioteknik	Övrig verksamhet	Koncernen totalt
Nettoomsättning	259,4	255,4	514,8
Kostnad för sålda varor	- 203,4	- 173,8	- 377,2
BRUTTORESULTAT	56,0	81,6	137,6
	21,57%	31,96%	26,72%
Försäljningskostnader	- 18,6	- 46,4	- 65,0
Administrationskostnader	- 53,7	- 16,3	- 70,0
Forsknings- och utvecklingskostnader	- 133,1	- 1,4	- 134,5
Jämförelsestörande poster	79,7	6,7	86,4
Övriga rörelseintäkter och kostnader	8,0	1,9	9,9
RÖRELSERESULTAT	- 61,7	26,1	- 35,6
	- 23,79%	10,23%	- 6,92%
Finansnetto	22,0	- 8,3	13,7
Förlust vid försäljning av dotterbolag		- 13,1	- 13,1
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	- 39,7	4,7	- 35,0
Minoritetens andel i periodens resultat	-	- 0,1	- 0,1
Bokslutsdispositioner	0,4	- 0,4	0,0
RESULTAT FÖRE SKATT	- 39,3	4,2	- 35,1
Skatt	- 0,5	2,0	1,5
PERIODENS RESULTAT	- 39,8	6,2	- 33,6
<i>Avskrivningar inkluderade ovan</i>	- 28,6	- 29,1	- 57,7

Proforma balansräkning

Active Biotech exkl. övrig verksamhet 31 december 1998

Belopp i mkr

Immateriella anläggningstillgångar	263,8
Materiella anläggningstillgångar	287,4
Finansiella anläggningstillgångar	41,3
Summa anläggningstillgångar	592,5
Varulager	57,7
Kortfristiga fordringar	376,4
Kassa och bank	558,0
Summa omsättningstillgångar	992,1
SUMMA TILLGÅNGAR	1584,6
Eget kapital	1140,3
Minoritetsintresse	0,0
Avsättningar	26,9
Långfristiga skulder*	183,0
Kortfristiga skulder**	234,4
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1584,6

* Räntebärande LS 981231 uppgår till 50,0 mkr. Räntebärande pensionsskulder tillkommer med 17,8 mkr.

** Räntebärande KS 981231 uppgår till 24,8 mkr.

	Exkl. övrig verksamhet	Inkl. övrig verksamhet
Soliditet i koncernen	72,0 %	67,9 %
Soliditet i moderbolaget	76,1 %	84,5 %

Kvalitet och miljö

Kvalitets- och miljötänkande hos medarbetarna utgör viktiga grundstenar i Active Biotechs verksamhet. Inom koncernen ska verksamheten bedrivas så att medarbetarna och den omgivande miljön skyddas samt att råvaror och energi används på ett effektivt sätt.

Aktiv, egen kontroll

Varje enhet inom Active Biotech ansvarar för sitt eget kvalitets- och miljösystem. Kvalitets- och miljöarbetet bygger på aktiv egen kontroll, utförd av den enskilde medarbetaren för att skydda såväl medarbetare som omgivande miljö. Som stöd finns hjälpmedel i form av arbetsinstruktioner, checklistor och mallar som mer än väl uppfyller myndigheternas krav och förordningar.

Lagar reglerar verksamheten

Active Biotech är, liksom andra bioteknikföretag, bundet av särskild lagstiftning avseende läkemedel. Denna lagstiftning reglerar bland annat tillverkning, försäljning, import och övrig hantering av läkemedel.

Under de olika faserna vid utveckling av läkemedel följs framför allt regler som ställts upp i Europa och USA. Good Laboratory Practice = GLP är riktlinjer för laboratoriearbete, speciellt säkerhetstester. Good Manufacturing Practice = GMP är riktlinjer för tillverkning och Good Clinical Practice = GCP för kliniskt prövningsarbete.

Läkemedelsmyndigheterna i Europa, USA och Japan håller sedan 1990 genom ICH (International Conference on Harmonisation) på

att arbeta fram gemensamma riktlinjer för utveckling och godkännande av läkemedel, omfattande kemisk-farmaceutisk, samt preklinisk och klinisk dokumentation, ur såväl kvalitativ som kvantitativ synpunkt.

I Active Biotechs verksamhet ingår arbete med kemiska substanser och mikroorganismer. Stora satsningar har gjorts på att göra lokalerna ändamålsenliga, med mycket hög standard och säkerhet även ur arbetsmiljösynpunkt.

Företagets ambition är att minska mängden avfall redan vid källan, återvinna material och omhänderta avfall på ett säkert sätt. Allt avfall sorteras och lämnas till återanvändning eller förbränning, allt enligt gällande regler.

Inom hela koncernen sker aktiv källsortering av papper, kartong och glas. Även fortsättningsvis kommer Active Biotech att stödja de olika enheternas miljöarbete.

Millennieskiftet

Vad händer vid övergången till år 2000? Hur påverkar det oss? Vad kan vi göra för att minska eller helt undvika problemet?

Som framgått i den allmänna debatten kan millennieskiftet medföra risker för de IT-system som hanterar tid och datum.

Active Biotechs olika enheter har lagt ner ett stort arbete på förberedelser i form av analys, planering och åtgärder inför år 2000.

Planer och åtgärder

I valideringen av de nya produktionsanläggningarna ingår År 2000-validering sedan 1998. Detta gäller alltså både den nya rCTB-anläggningen i Matfors och polioanläggningen i Solna. Koncernen håller noggrant på med att se över alla tekniska system inför år 2000.

Inte bara traditionella datasystem kan få problem med millennieskiftet utan även tekniska anordningar som innehåller programlogik. En stor mängd elektronisk utrustning innehåller kretsar eller mikroprocessorer som försetts med program precis som datorer, alltifrån fastighetsservice-system till avancerade regler- och processtyrningssystem på produktionsgolvet.

I Lund påbörjades År 2000-arbetet 1997, under den tid som enheten tillhörde Pharmacia & Upjohn. Första fasen bestod i att inventera datorsystem, databaser och tekniska system och identifiera de med hög inverkan på affärsverksamheten och/eller stor risk för År 2000-problem.

Sju specifika system identifierades i Lund. De har kontrollerats, åtgärdats eller ersatts. Under 1999 finns År 2000-åtgärder planerade för arbetsplatsdatorer, elektronisk post och laboratorieutrustning.

”Vi har lagt ner ett stort arbete på förberedelser inför år 2000

Finansiell information

Allmänt

Koncernens satsning på bioteknik fortsatte under 1998 främst genom förvärvet av Active Biotech Research, tidigare Lund Research Center, från Pharmacia & Upjohn. En konsekvens av renodlingen är att koncernens kostnader beräknas överstiga intäkterna de närmaste åren. Målsättningen är att finansieringen av koncernen främst ska ske med eget kapital, varför två nyemissioner genomfördes under året på totalt 494,9 mkr netto. Dessutom avyttrades i december fastigheten i Lund för 320,4 mkr med likviddag februari 1999.

Likviditet

Disponibla likvida medel inklusive outnyttjade checkkrediter uppgick till 644,2 mkr jämfört med 374,4 mkr vid föregående årsskifte. Beviljade checkkrediter uppgick vid årsskiftet till 77,0 mkr varav 52,2 mkr var outnyttjade. Kassa och bank inklusive kortfristiga placeringar i balansräkningen uppgick till 612,4 mkr. Av beloppet var 423,6 mkr placerade i räntebärande värdepapper och aktier.

Finansiering

Koncernens eget kapital uppgick till 1363,8 mkr (546,8).

Under våren genomfördes en apportemission på 2,0 miljoner B-aktier till Pharmacia & Upjohn som betalning för Lund Research Center AB. Dessutom genomfördes ytterligare två nyemissioner, en med företräde för aktieägarna samt en riktad emission till institutionella placerare. Tillsammans tillförde ny-

emissionerna 494,9 mkr netto till koncernen och antalet B-aktier ökade med 3 291 496.

Under året har resterande del av konvertibellånet på 36,0 mkr konverterats till 388 810 B-aktier.

Koncernens nettokassa, dvs kortfristiga placeringar minskat med räntebärande skulder uppgick till 372,0 mkr (-398,6). De räntebärande skulderna var 240,4 mkr (737,3) varav 147,8 mkr hänförlig till den ”icke bioteknikrelaterade” delen av koncernen.

Finansnetto

Finansnettot blev 0,6 mkr. Räntintäkterna uppgick till 30,9 mkr (59,7) och räntekostnaderna till 17,3 mkr (54,6). I finansnettot ingår även en förlust vid försäljningen av Rederi AB Heron med 13,1 mkr.

Valutaexponering

Active Biotech-koncernen har en relativt begränsad exponering mot förändringar i växelkurser. Den exponering som finns kommer främst från bolagen inom Movera samt Sonesson, eftersom dessa har vissa intäkter och kostnader i utländska valutor. Vidare finns en exponering via de investeringar som gjorts i Actinova i Storbritannien.

Soliditet/avkastning på eget och sysselsatt kapital

Soliditeten i koncernen uppgick till 67,9 procent (33,9) och för moderbolaget till 84,5 procent (60,2). Avkastningen på eget kapital blev -3,5 procent (5,5) och på sysselsatt kapital -1,2 procent (7,9).

Utdelningspolitik

Under de närmaste åren beräknas koncernen uppvisa negativa resultat och kassaflöden. Förutom årets föreslagna utdelning av de ”icke bioteknikrelaterade” bolagen kommer styrelsen därför inte föreslå någon utdelning så länge rörelsen uppvisar negativa kassaflöden. Långsiktigt har styrelsen som målsättning att utdelningen ska stå i rimlig proportion till såväl långsiktig vinstutveckling som koncernens konsolideringsbehov.

Investeringar

Nettoinvesteringarna i koncernen uppgick till -200,7 mkr. Förvärvet av Active Biotech Research innebar en investering i moderbolaget på 350,8 mkr varav 340,0 mkr finansierades med egna aktier. Övriga koncernmässiga investeringar och försäljningar har skett i dotterbolagen. Stora investeringar har gjorts i SBL Vaccin som bl a har investerat i nya anläggningar för produktion av poliovaccin och rCTB. Transport AB Movera sålde under året dotterbolaget Rederi AB Heron, vilket är huvudorsaken till att nettoinvesteringarna blir negativa. Under året har både förvärv och försäljningar av helikoptrar och flygplan ägt rum i Transport AB Movera-koncernen.

Finansiell översikt

Nedan visas i sammandrag en översikt över utvecklingen de senaste fem åren.

FINANSIERINGSANALYS mkr	1998	1997	1996	1995	1994
Internt tillförda medel	24,2	83,3	430,0	61,6	- 8,4
Förändring av rörelsekapital (exkl. likvida medel)	- 326,2	124,3	50,0	- 15,6	87,1
Tillförda medel från årets verksamhet	- 302,1	207,6	480,0	46,0	78,7
Långfristig finansiering	397,3	215,8	485,6	- 60,0	172,2
Investeringar	200,7	- 566,8	- 500,3	24,7	- 217,4
Utdelning	- 22,3	- 55,3	-	-	-
Förändring av likvida medel	273,7	- 198,7	465,3	10,7	33,5
Räntabilitet på eget kapital (%)	- 3,5	5,5	103,8	29,3	- 27,3
Räntabilitet på sysselsatt kapital (%)	- 1,2	7,9	60,9	22,1	- 0,5
Soliditet i koncernen (%)	67,9	33,9	47,5	41,8	32,0
Soliditet i moderbolaget (%)	84,5	60,2	91,1	58,0	66,2
Nettolåneskuld	- 372,0	398,6	- 2,0	89,9	139,1
Nettoskuldsättningsgrad (ggr)	neg	0,7	0,0	0,5	1,1
Räntetäckningsgrad (ggr)	neg	1,8	10,0	6,9	neg

Definitioner

Räntabilitet på eget kapital

Årets resultat i procent av genomsnittligt eget kapital.

Räntabilitet på sysselsatt kapital

Resultatet efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital har beräknats som balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder.

Soliditet

Eget kapital plus minoritetsintressen i procent av balansomslutningen.

Andel riskbärande kapital

Eget kapital plus minoritetsintressen samt latent skatteskulder i procent av balansomslutningen.

Räntetäckningsgrad

Rörelseresultat efter finansiella poster ökat med finansiella kostnader dividerat med finansiella kostnader.

Nettoskuldsättningsgrad

Nettoräntebärande skulder (räntebärande skulder minus kortfristiga placeringar) dividerat med eget kapital inklusive minoritetsintressen.

Resultat efter full skatt per aktie

Koncernens redovisade resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Eget kapital per aktie

Redovisat eget kapital i koncernen dividerat med antal aktier vid årets slut.

Fem år i sammandrag

Belopp i mkr	1998	1997	1996	1995	1994
Resultaträkningar					
Fakturering	514,7	456,7	292,6	319,9	272,2
Rörelseresultat	- 35,6	37,0	26,3	62,8	- 8,4
Finansnetto	0,6	5,1	369,5	0,4	- 18,9
Rörelseresultat efter finansiella poster	- 34,9	42,1	395,8	63,2	- 27,3
Minoritetens andel	- 0,1	- 3,3	- 4,0	-	- 0,1
Rörelseresultat före skatt	- 35,0	38,8	391,8	63,2	- 27,4
Skatter	1,5	- 8,4	- 4,7	- 17,7	- 4,1
Årets resultat	- 33,6	30,4	387,1	45,5	- 31,5
Balansräkningar					
Anläggningstillgångar	915,5	1173,0	659,1	201,7	243,3
Omsättningstillgångar	1098,6	510,4	620,2	227,0	169,1
Summa tillgångar	2014,2	1683,4	1279,3	428,7	412,4
Eget kapital	1363,8	546,8	566,5	179,4	130,8
Minoritetsintresse	3,8	23,6	40,8	-	1,1
Ej räntebärande skulder	406,2	375,7	136,6	87,4	69,3
Räntebärande skulder	240,4	737,3	535,4	161,9	211,2
Summa skulder och eget kapital	2014,2	1683,4	1279,3	428,7	412,4
Nettolåneskuld	- 372,0	398,6	- 2,0	89,9	139,1
Finansieringsanalys					
Internt tillförda medel	24,2	83,3	430,0	61,6	- 8,4
Förändring av rörelsekapital (exkl. likvida medel)	- 326,2	124,3	50,0	- 15,6	87,1
Tillförda medel från årets verksamhet	302,1	207,6	480,0	46,0	78,7
Långfristig finansiering	397,3	215,8	485,6	- 60,0	172,2
Investeringar	200,7	- 566,8	- 500,3	24,7	- 217,4
Utdelning	- 22,3	- 55,3	-	-	-
Förändring likvida medel	273,7	- 198,7	465,3	10,7	33,5
Nyckeltal					
Räntabilitet på eget kapital (%)	- 3,5	5,5	103,8	29,3	- 27,3
Räntabilitet på sysselsatt kapital (%)	- 1,2	7,9	59,2	21,6	- 0,8
Soliditet i koncernen (%)	67,9	33,9	47,5	41,8	32,0
Soliditet i moderbolaget (%)	84,5	60,2	91,1	58,0	66,2
Andel riskbärande kapital (%)	68,5	36,4	49,0	45,2	33,6
Räntetäckningsgrad (ggr)	neg	1,8	10,0	6,9	neg
Nettoskuldssättningsgrad (ggr)	neg	0,7	0,0	0,5	1,1
Medelantal anställda	508	328	273	455	302
Aktiedata					
Antal aktier (tusental)					
före utnyttjande av konvertibel	11246	5566	5526	5526	55260
efter utnyttjande av konvertibel	11246	5926	5926	5926	55260
Resultat efter full skatt (kr)					
före utnyttjande av konvertibel	- 3,99	5,49	70,05	8,23	- 0,57
efter utnyttjande av konvertibel	- 3,99	5,48	65,59	7,98	- 0,57
Justerat eget kapital (kr)					
före utnyttjande av konvertibel	121,27	98,24	102,52	32,47	2,37
efter utnyttjande av konvertibel	121,27	97,81	102,35	37,02	2,37
Börskurs vid årets slut (kr)					
A-aktien	131,50	186,00	94,00	51,00	4,00
B-aktien	131,00	193,00	96,00	52,50	3,94
Utdelning		1 aktie i Wilh. Sonesson AB *	4,00	10,00	-

* föreslagen utdelning

Förvaltningsberättelse

Active Biotech AB (publ), organisationsnr 556223-9227

Satsningen på bioteknik fortsatte under 1998, främst genom förvärvet av Active Biotech Research från Pharmacia & Upjohn. För att stärka bolagets finansiella ställning genomfördes under året två nyemissioner på totalt 495 mkr netto. Dessutom avyttrades i december fastigheten i Lund för 320 mkr med likvid på tillträdesdagen den 1 februari 1999.

Koncernen

Den 17 april förvärvades 100 procent av aktierna i Active Biotech Research från Pharmacia & Upjohn. Active Biotech Research bedriver forskning inom autoimmuna och inflammatoriska sjukdomar samt cancer. Genom förvärvet fick Active Biotech tillgång till flera intressanta forskningsprojekt, en forskningsverksamhet med 165 anställda, samt en forskningsanläggning på 25 000 kvm.

Under året påbörjades renodlingen av Active Biotech genom försäljningen av Rederi AB Heron. Vidare har övrig icke bioteknikrelaterad verksamhet samlats i ett bolag, Active Capital AB (under namnändring till Wilh. Sonesson AB), som på bolagsstämman ska föreslås delas ut till aktieägarna för att sedan noteras på Stockholms Fondbörs O-lista.

Active Biotech förvärvade minoritetens andel i Transport AB Movera och blev därigenom till 100 procent ägare i bolaget.

SBL Vaccin förvärvade forskningsbolaget Vitec AB som bl a äger patent rörande rCTB teknologin. Genom förvärvet erhåller SBL Vaccin

även Vitecs royaltyersättning avseende ETEC- och koleravaccinerna, vilket innebär att det ekonomiska utfallet från dessa vacciner vid en lansering ökar markant.

Nyemissioner och konvertibelt lån

Under våren genomfördes en apportionering på 2 miljoner B-aktier till Pharmacia & Upjohn som betalning för Active Biotech Research. Dessutom genomfördes två nyemissioner, en med företräde för aktieägarna samt en riktad emission till institutionella placerare. Tillsammans tillförde nyemissionerna 495 mkr netto till koncernen. I samband med nyemissionerna konverterades resterande del av det konvertibla lånet på 36 mkr.

Fastigheter

Den fastighet som ingick i förvärvet av Active Biotech Research såldes under året för 320 mkr med en reavinst på 80 mkr.

Forskning och utveckling

Koncernen bedriver ett flertal forskningsprojekt inom autoimmuna-, inflammatoriska- och cancersjukdomar. Projekten ligger i allt från tidig forskningsfas till projekt i sen klinisk fas med förväntad produktlansering de närmaste åren. I ETEC-projektet genomförs kliniska fas III-studier i Kenya samt Guatemala/Mexico och lansering av ett färdigt vaccin beräknas år 2001. Arbetet med att registrera kolera- och poliovaccinerna internationellt fortgår enligt plan.

Lovande forskningsresultat har uppnåtts för projekten i tidig forskningsfas, bl a inom SAIK projektet mot MS där en läkemedelskandidat valdes i slutet av 1998. För att stärka forskningsfunktionen anställdes under året en ny forskningschef, Karl Olof Borg, med lång erfarenhet från läkemedelsindustrin.

Väsentliga händelser efter årets utgång

Den 1 februari 1999 tillträdde den nye VD:n Sven Andréasson.

Omsättning och resultat

Koncernens omsättning uppgick till 515 mkr (457). I omsättningen ingår Active Biotech Research med 56 mkr räknat från april 1998. Rörelseresultatet blev -36 mkr (37) och resultatet före skatt -35 mkr (39). I resultatet ingår vinst vid försäljning av fastigheten i Lund med 80 mkr.

Finansiell ställning

Disponibla likvida medel inklusive outnyttjade checkkrediter uppgick vid årsskiftet till 644 mkr (374). Beviljade checkkrediter uppgick vid årsskiftet till 77 mkr (178) med en outnyttjad del på 52 mkr (145). Kassa och bank inklusive kortfristiga placeringar i balansräkningen uppgick till 612 mkr (339). Av likviditeten utgjorde kortfristiga placeringar 424 mkr. Koncernens soliditet uppgick till 68 procent (34).

Personal

Medelantalet anställda inom koncernen uppgick till 508 (328) varav 214 kvinnor (72). Fördelning på

arbetsställen och information om utbetalda löner framgår av not 18 och 19.

Investeringar

Nettoinvesteringarna i koncernen uppgick till -200,7 mkr. Förvärvet av Active Biotech Research innebar en investering i moderbolaget på 350,8 mkr varav 340,0 mkr finansierades med egna aktier. Övriga koncernmässiga investeringar och försäljningar har skett i dotterbolagen. Stora investeringar har gjorts i SBL Vaccin som bl a har investerat i nya anläggningar för produktion av poliovaccin och rCTB. Transport AB Movera sålde under året dotterbolaget Rederi AB Heron, vilket är huvudorsaken till att nettoinvesteringar i koncernen blir negativa. Under året har både förvärv och försäljningar av helikoptrar och flygplan ägt rum i Transport AB Movera-koncernen.

Moderbolaget

Resultat efter finansiella poster uppgick till -77 mkr (38). Disponibel likviditet inkl. kortfristiga placeringar var 475 mkr (239) och soliditeten uppgick till 85 procent (60). Nettoinvesteringar i aktier i moderbolaget uppgick till 310 mkr varav 351 mkr avser förvärvet av Active Biotech Research. Uppgift om antalet anställda och löner framgår av noterna 18 och 19. Under året har aktieägartillskott lämnats till Active Biotech Research på 40 mkr och till Actinova Ltd. på 25 mkr. Styrelsens och verkställande direktörens förslag till disposition av årets resultat visas på sid 60.

Redogörelse för styrelsens arbete 1998

Som ett resultat av Active Biotechs omvandling till ett bioteknikföretag förändrades under 1998 styrelsens sammansättning. I samband med bolagsstämman valdes fyra nya styrelseledamöter in i styrelsen medan en styrelseledamot valde att lämna styrelsen. Till ny styrelseordförande utsågs Hugo Thelin.

Under året har nio styrelsemöten hållits varav fyra per capsulam möten. VD har löpande informerat såväl styrelsens ordförande som övriga styrelseledamöter om utvecklingen i bolaget.

Viktigare frågor som har behandlats av styrelsen inkluderar:

- Förvärv av Active Biotech Research från Pharmacia & Upjohn
- Nyemissioner
- Renodling, förslag om utdelning av icke-bioteknikrelaterade verksamheter
- Rekrytering av ny VD.

Resultaträkningar

Belopp i kkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	1998	1997	1998	1997
Nettoomsättning	514705	456679	4363	3377
Kostnad för sålda varor	not 1 – 377154	– 335083	-	-
BRUTTORESULTAT	137551	121596	4363	3377
Försäljningskostnader	not 1 – 65013	– 50794	-	-
Administrationskostnader	not 1 – 69934	– 39773	– 62411	– 12515
Forsknings- och utvecklingskostnader	not 1 – 134467	– 15943	-	-
Jämförelsestörande poster	not 1 86426	12285	-	-
Övriga rörelseintäkter och kostnader	not 1 9873	9631	26	-
RÖRELSERESULTAT	not 18 – 35564	37002	– 58022	– 9138
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>				
Resultat från aktier i dotterbolag	not 2 – 13057	-	– 40000	-
Ränteintäkter och liknande resultatposter	not 3 30941	59702	25215	53889
Räntekostnader och liknande resultatposter	not 4 – 17265	– 54621	– 4646	– 6457
RÖRELSERESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	– 34945	42083	– 77453	38294
Minoritetens andel	– 101	– 3344	-	-
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT	– 35046	38739	– 77453	38294
Bokslutsdispositioner	not 5 -	-	524	– 30000
RESULTAT FÖRE SKATT	– 35046	38739	– 76929	8294
Skatt på årets resultat	not 6 1488	– 8317	– 1126	-
ÅRETS RESULTAT	– 33558	30422	– 78055	8294

Balansräkningar

Belopp i kkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	1998	1997	1998	1997
TILLGÅNGAR				
Forskning och utveckling	219412	189243	-	-
Patent	33113	4537	-	-
Goodwill	26159	29569	-	-
Övrigt	400	400	-	-
Summa immateriella anläggningstillgångar	not 7 279084	223749	-	-
Byggnader och mark	145472	144510	-	-
Maskiner och andra tekniska anläggningar	332164	678121	-	-
Inventarier, verktyg och andra tekniska installationer	26206	20442	1078	840
Pågående nyanläggningar	37893	105902	-	-
Summa materiella anläggningstillgångar	not 8 541735	948975	1078	840
Aktier i dotterbolag	not 9 -	-	869590	559274
Andra långfristiga värdepappersinnehav	93430	-	40000	-
Övriga långfristiga fordringar	1279	250	-	-
Summa finansiella anläggningstillgångar	94709	250	909590	559274
Summa anläggningstillgångar	915528	1172974	910668	560114
Summa varulager	not 10 75169	70274	-	-
Kundfordringar	59560	75714	4	53
Fordringar hos dotterbolag	-	-	138170	37422
Skattefordran	-	-	159	159
Övriga fordringar	not 11 351458	25709	7872	3886
Summa kortfristiga fordringar	411018	101423	146205	41520
Övriga kortfristiga placeringar	not 12 423630	169000	411797	131024
Kassa och bank	not 13 188811	169737	83611	114376
Summa kortfristiga placeringar	612441	338737	495408	245400
Summa omsättningstillgångar	1098628	510434	641613	286920
SUMMA TILLGÅNGAR	2014156	1683408	1552281	847034

Belopp i kkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	1998	1997	1998	1997
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
<i>Bundet eget kapital</i>				
Aktiekapital	281157	139150	281157	139150
Överkursfond	732910	-	759979	-
Bundna reserver	39918	52421	30674	30674
	1053985	191571	1071810	169824
<i>Fritt eget kapital</i>				
Fria reserver	343330	324826	317973	331942
Årets resultat	- 33559	30422	- 78056	8294
	309771	355248	239917	340236
Summa eget kapital	not 14, 15	1363756	1311727	510060
Minoritetsintressen		3767	-	-
Obeskattade reserver		-	52	184
Avsättningar för pensioner		36463	-	-
Avsättningar för skatter	not 6	22025	-	-
Strukturresev		-	-	-
Summa avsättningar		58488	52	184
Räntebärande långfristiga skulder		159322	-	-
Konvertibelt lån		-	-	36000
Övriga långfristiga skulder		136970	120000	135000
Summa långfristiga skulder		296292	120000	171000
Leverantörsskulder		89863	11154	1520
Skulder till dotterbolag		-	56689	126745
Skatteskulder		1083	-	-
Räntebärande kortfristiga skulder		44998	-	-
Övriga kortfristiga skulder	not 16	155909	52659	37525
Summa kortfristiga skulder		291853	120502	165790
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2014156	1552281	847034
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	not 17			

Finansieringsanalyser

Belopp i kkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	1998	1997	1998	1997
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	- 35047	38739	- 77454	38294
Avskrivningar	57729	52926	415	461
Skatt	1488	- 8317	- 1126	-
Bokslutsdispositioner	-	-	524	- 30000
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL	24170	83348	- 77641	8755
Förändring av varulager	- 4895	- 49478	-	-
Förändring av kortfristiga fordringar	- 309595	- 39418	- 104685	- 4967
Förändring av kortfristiga skulder	-11751	213203	-45289	150295
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	- 326241	124307	- 149974	145328
TILLFÖRDA MEDEL FRÅN ÅRETS VERKSAMHET	- 302071	207655	- 227615	154083
Nettoinvesteringar i immateriella anläggningstillgångar	- 60238	- 206489	-	-
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	354414	- 366877	-653	- 56
Nettoinvestering i finansiella anläggningstillgångar	- 93430	6589	- 40000	-
Nettoinvesteringar i aktier i dotterbolag	-	-	- 310316	- 471435
INVESTERINGAR	200746	- 566777	- 350969	- 471491
	- 101325	- 359122	- 578584	- 317408
Förändring i avsättningar	- 50318	23231	-	-
Utdelning	- 22264	- 55260	- 22264	- 55260
Konvertering till aktier	36000	4000	36000	4000
Optionsprogram	4057	-	4636	-
Nyemissioner	834860	-	861352	-
Förändring av långfristiga skulder	- 404325	204557	- 51000	131000
Förändring av långfristiga fordringar	- 1030	-	-	-
Förändring i obeskattade reserver	-	-	- 132	-
Omräkningsdifferens i eget kapital	-2157	1157	-	-
Förändring i minoritetens andel	- 19794	- 17244	-	-
LÅNGFRISTIG FINANSIERING	375029	160441	828592	79740
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	273704	- 198681	250008	- 237668

Kommentarer till bokslutet

Redovisningsprinciper

De redovisningsprinciper som tillämpas överensstämmer med Årsredovisningslagen.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget och de bolag där moderbolaget direkt eller indirekt äger mer än 50 procent av röstetalet eller genom avtal har ett bestämmande inflytande.

Koncernbolagens obeskattade reserver uppdelas i en eget kapitaldel, vilken ingår i bundna reserver samt i en latent skatteskuld som redovisas under avsättningar under rubrik avsättningar för skatter. Den latent skatteskulden har beräknats efter skattesatsen för respektive land.

Minoritetens andel av dotterbolagens egna kapital redovisas under särskild post mellan eget kapital och avsättningar. Denna post inkluderar även minoritetens andelar av egna kapitaldelen i obeskattade reserver.

Bolag som avyttrats under året ingår ej i koncernredovisningen. Bolag som förvärvats under året ingår i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten.

Koncernbalansräkningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Denna innebär att det egna kapitalet, som vid förvärvstillfället fanns i dotterbolagen, elimineras i sin helhet. Följaktligen ingår endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten i koncernens egna kapital. Det egna kapitalet i de förvärvade dotterbola-

gen bestäms utifrån en marknadsvärdering av tillgångar och skulder vid förvärvstidpunkten (förvärvsanalys). Dessa marknadsvärden tillsammans med direkta kostnader hänförliga till förvärvet utgör koncernens anskaffningskostnad. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterbolagsaktierna och det vid förvärvsanalysen beräknade värdet av eget kapital redovisas som koncernmässig goodwill eller alternativt negativ goodwill.

Goodwill och övervärden som hänförs till specifika tillgångar avskrivs enligt plan i koncernresultaträkningen.

Varulager

Varulagren är värderade till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde enligt den s.k. först-in-först-ut-principen, varvid reservering för inkurans gjorts med erforderligt belopp.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Skulder har upptagits till nominella belopp.

Omräkning av utländska dotterbolag

Omräkning av de utländska bolagens balansräkningar sker till balansdagens kurser. Resultaträkningarna omräknas till årets genomsnittskurs. Uppkomna omräkningsdifferenser förs direkt till koncernens eget kapital.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Denna princip tillämpas med undantag för långfristiga skulder i USD för finansiering av flygplan, vilka anses vara effektivt valutasäkrade, varför värdering sker till historisk anskaffningskurs.

Forskning och utveckling

Koncernen aktiverar kostnader för utveckling som uppfyller kraven för att aktivering ska ske enligt BFN R1 och IAS 9. Aktiveringarna avser utvecklingskostnader som har en bestämd tillämpning i sikte och som är klart avgränsade till projekten ETEC och kolera. Kostnader som avser grundforskning belastar resultatet det år de uppstår.

Värdering av aktier i dotterbolag

Aktieägartillskott har under året skett till Active Biotech Research AB med 40 mkr, beloppet har kostnadsförts i moderbolaget. Aktieägartillskott har dessutom skett till Actinova Ltd. med 25 mkr vilket ökat aktievärdet med motsvarande belopp. Det bokförda värdet anses ej överstiga ett bedömt verkligt värde på dessa aktier.

Anläggningstillgångar och avskrivningar

Anläggningstillgångar är värderade till anskaffningskostnad med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Till grund för beräkning av avskrivningarna enligt plan ligger

beräknad livslängd och faktisk anskaffningskostnad. Planenlig avskrivning sker med följande procentsatser:

Maskiner	10-20 %
Datautrustning	20-30 %
Byggnader	2-14 %
Markanläggningar	3-14 %
Flygplan*	3-10 %
Helikoptrar**	10,9 %
Goodwill	10 %
FoU-kostnader***	7 %

* Flygplan anskaffade år 1990 och därefter, avskrivs med 3 procent årligen. Motorer avskrivs med 900-1000 kr per flygtimme beroende på flygplanstyp.

** Avskrivningstid för helikoptrar är 4 år för 1/3 av anskaffningsvärdet och 25 år för 2/3 av anskaffningsvärdet.

*** Avskrivning på FoU-kostnader påbörjas när produkten är tillgänglig för försäljning eller användning. Avskrivning sker enligt plan och avskrivningstiderna bedöms individuellt efter respektive produkts ekonomiska livslängd. Avskrivningstiden överstiger dock ej patenttiden för produkten.

Noter till resultat- och balansräkningar

Not 1 Avskrivningar enligt plan

Koncernen

Kkr	1998			1997		
	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar	Totala tillgångar	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar	Totala tillgångar
<i>Funktionsindelning</i>						
Produktion	2123	27485	29608	1138	40622	41760
Försäljning	5	898	903	5	676	681
Administration	2440	221	2661	3581	1032	4613
Forskning och utveckling	335	18332	18668	311	108	419
Övriga rörelseintäkter och kostnader	-	5890	5890	-	5453	5453
Summa avskrivningar	4903	52826	57729	5035	47891	52926
<i>Tillgångsslag</i>						
Patent	1326	-	1326	316	-	316
Goodwill	3577	-	3577	4719	-	4719
Maskiner och inventarier	-	29743	29743	-	11423	11423
Flygplan	-	3398	3398	-	1969	1969
Helikoptrar	-	13525	13525	-	10588	10588
Fartyg	-	-	-	-	22114	22114
Byggnader	-	6160	6160	-	1797	1797
	4903	52826	57729	5035	47891	52926

Moderbolaget

Moderbolagets avskrivningar för 1998 uppgick till 415 kkr (461) och avsåg maskiner och inventarier inom funktion administration.

I moderbolagets administrationskostnader ingår kostnader i samband med nyemissioner uppgående till 26,5 mkr, vilka återläggs på koncernnivå där emissionerna netto redovisas. Koncernens omstrukturering samt fastighetsförsäljningen har vidare medfört betydande merkostnader i moderbolaget under året.

Jämförelsestörande poster

Försäljning av fastighet 80 mkr, flygplan och helikoptrar 12 mkr samt nedskrivning av fordran 6 mkr.

Not 2 Resultat från aktier i dotterbolag

Koncernen

Moderbolaget

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Aktieägartillskott	-	-	- 40000	-
Realisationsresultat vid försäljning	- 13057	-	-	-
	- 13057	-	- 40000	-

Not 3 Ränteintäkter och liknande resultatposter

Koncernen

Moderbolaget

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Utdelning	835	2525	835	2525
Räntor	17558	13890	13465	9475
Realisationsresultat vid försäljning	12548	43287	10915	41889
	30941	59702	25215	53889

Inga ränteintäkter har erhållits från dotterbolag.

Not 4 Räntekostnader och liknande resultatposter

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Räntor	- 17265	- 54621	- 1260	- 3488
Räntekostnader till koncernbolag	-	-	- 3386	- 2969
	- 17265	- 54621	- 4646	- 6457

Not 5 Bokslutsdispositioner

Kkr	Moderbolaget	
	1998	1997
Erhållna koncernbidrag	441	-
Lämnade koncernbidrag	- 49	- 30000
Upplösning av överavskrivningar	132	-
	524	- 30000

Not 6 Skatt

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Inkomstskatt	- 3385	- 558	- 1126	-
Latent skatt på årets resultat	4873	- 7759	-	-
	1488	- 8317	- 1126	-

Under rubrik avsättningar för skatter i koncernbalansräkningen ingår latent skatteskuld med 13 mkr.

Not 7 Immateriella tillgångar

Kkr	Koncernen					Koncernen				
	1998					1997				
	Forskning & utveckling	Patent, licenser & varumärken	Goodwill	Övrigt	Totalt	Forskning & utveckling	Patent, licenser & varumärken	Goodwill	Övrigt	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	189243	4850	36778	400	231271	1167	52	23285	400	24904
Anskaffningar	36808	29773	167	-	66748	188076	4798	13493	-	206367
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	226051	34623	36945	400	298019	189243	4850	36778	400	231271
Ingående avskrivningar	-	313	7209	-	7522	-	-	2490	-	2490
Försäljningar/utrangeringar	6639	-	-	-	6639	-	2	-	-	2
Årets avskrivningar enligt plan	-	1326	3577	-	4903	-	316	4719	-	5035
Kursdifferens	-	- 130	-	-	- 130	-	- 5	-	-	- 5
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	6639	1509	10786	0	18934	0	313	7209	-	7522
Utgående planenligt restvärde	219412	33113	26159	400	279084	189243	4537	29569	400	223749

Moderbolaget

Moderbolaget har ej några immateriella anläggningstillgångar.

Not 8 Materiella tillgångar

Koncernen

Kkr	1998					1997				
	Byggn. och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Invent., verktyg och installationer	Pågående nyanläggning.	Totalt	Byggn. och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Invent., verktyg och installationer	Pågående nyanläggning.	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	169715	838470	46182	105902	1160269	60042	659449	18951	27877	766319
Anskaffningar	2486	194042	18666	25564	240758	101597	179356	48092	94676	423721
Försäljningar/utrangeringar	- 15	- 592321	- 3655	- 80056	- 676047	-	- 12142	- 17240	- 389	- 29771
Omklassificeringar	4652	8865	-	- 13517	0	8076	11807	- 3621	- 16262	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	176838	449056	61193	37893	724980	169715	838470	46182	105902	1160269
Ingående avskrivningar	25206	160349	25740	-	211295	12116	118596	11039	-	141751
Förvärvade avskrivningar	-	-	481	-	481	11293	4698	10724	-	26715
Försäljningar/utrangeringar	-	- 81023	- 481	-	- 81504	-	- 1628	- 3434	-	- 5062
Årets avskrivningar enligt plan	6160	37566	9100	-	52826	1797	38683	7411	-	47891
Kursdifferenser	-	-	147	-	147	-	-	-	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	31368	116892	34987	0	183245	25206	160349	25740	0	211294
Utgående planenligt restvärde	145472	332164	26206	37893	541735	144509	678121	20442	105902	948974

Taxeringsvärdet på fastigheter för den svenska delen av koncernen uppgår till 35923 kkr, varav 7072 kkr är mark.

Moderbolaget

Kkr	1998		1997	
	Inventarier, verktyg och installationer	Totalt	Inventarier, verktyg och installationer	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	3350	3350	3294	3294
Anskaffningar	846	846	56	56
Försäljningar/utrangeringar	- 1251	- 1251	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2945	2945	3350	3350
Ingående avskrivningar	2510	2510	2049	2049
Försäljningar/utrangeringar	- 1058	- 1058	-	-
Årets avskrivningar enligt plan	415	415	461	461
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	1867	1867	2510	2510
Utgående planenligt restvärde	1078	1078	840	840

Not 9 Aktier i dotterbolag

1998 12 31 (kkr)	Org.nr	Säte	Antal	Andel	Nom värde	Bokfört värde
Lund Research Center AB	556168-8515	Lund	200	100%	100	350782
Active Biotech Research AB	556541-8323	Lund	1000	100%	100	100
SBL Vaccin AB	556459-7416	Stockholm	625000	100%	62500	446633
Vitec AB	556217-8623	Stockholm	1000	100%	100	-
Actinova Ltd		Cambridge	1000000	100%	100000 GBP	45125
Actigen Ltd		Cambridge	1000	100%	1000GBP	-
Actinova AB	556532-8860	Lund	1000	100%	100	-
Movera Holding AB	556157-8385	Malmö	500	100%	100	26950
Transport AB Movera	556256-9441	Malmö	45667000	100%	45667	-
Active Capital AB	556241-5322	Malmö	1000	100%	100	-
(under namnändring till Wilh. Sonesson AB)						
Helikopterservice Euro Air AB	556216-7600	Helsingborg	63133	95,5%	6313	-
Fastighets AB Helikoptern	556449-0414	Helsingborg	10200	68,2%	1020	-
Inter Air AB	556211-0196	Malmö	101000	100%	10100	-
Sonesson Inredningar AB	556008-7305	Malmö	3600	100%	360	-
Märdaklev Industri AB	556143-4241	Svenljunga	1000	100%	100	-
Sonesson Indretning ApS		Danmark	200	100%	200 DKK	-
Sonesson Deutschland GmbH		Tyskland	1	100%	50000 DEM	-
						869590

Forskare och nyckelpersoner i Actinova har erhållit optioner på att förvärva 12 procent av ägandet i Actinova.

Not 10 Varulager

Kkr	Koncernen	
	1998	1997
Råvarulager	15989	16469
Produkter i arbete	35405	33627
Färdigvarulager	23775	20178
	75169	70274

Not 11 Övriga fordringar

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Räntor	2390	88	2374	-
Periodiserade leverantörsfakturor	9905	2787	365	582
Upplupet rederistöd	-	3756	-	-
Övriga poster	3868	4255	394	334
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16163	10886	3133	916
Övriga kortfristiga fordringar	335295 *	14823	4739	2970
	351458	25709	7872	3886

* varav fordran för fastighetsförsäljning 320380.

Not 12 Övriga kortfristiga placeringar

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Aktier och andelar	423630	169000	411797	131024
Marknadsvärde aktier och andelar	430045	169585	418212	131024

Not 13 Disponibla likvida medel

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Kassa och bank (inkl. kortfristiga placeringar)	612441	338737	495408	245400
Varav spärrade bankmedel	- 20398	- 63207	- 20398	- 63207
Pantsatta aktier	-	- 46658	-	- 43148
Beviljade checkkrediter	77041	178690	-	100000
Utnyttjade checkkrediter	- 24839	- 33206	-	0
Disponibla likvida medel	644245	374356	475010	239045

Not 14 Eget kapital

Kkr	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Totalt
KONCERNEN				
Ingående balans 1997 01 01	138150	21014	407336	566500
Disposition av 1996 års resultat:				
Utdelning	-	-	- 55260	- 55260
Avsättning till bundna reserver	-	17500	- 17500	-
Ökning av aktiekapitalet genom nyemission	1000	3000	-	4000
Omräkningsdifferenser	-	-	1157	1157
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital	-	10907	- 10907	-
Årets resultat	-	-	30422	30422
Ingående balans 1998 01 01	139150	52421	355248	546819
Disposition av 1997 års resultat:				
Utdelning	-	-	- 22264	- 22264
Optionsprogram till anställda	-	4057	-	4057
Ökning av aktiekapitalet genom nyemission	132287	702573	-	834860
Konvertering konvertibelt lån	9720	26280	-	36000
Omräkningsdifferenser	-	-	- 2157	- 2157
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital	-	- 12502	12502	0
Årets resultat	-	-	- 33559	- 33559
Utgående balans 1998 12 31	281157	772829	309770	1363756
MODERBOLAGET				
Ingående balans 1997 01 01	138150	10174	404702	553026
Disposition av 1996 års resultat:				
Utdelning	-	-	- 55260	- 55260
Avsättning till bundna reserver	-	17500	- 17500	-
Ökning av aktiekapitalet genom nyemission	1000	3000	-	4000
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital	-	-	-	0
Årets resultat	-	-	8294	8294
Ingående balans 1998 01 01	139150	30674	340236	510060
Disposition av 1997 års resultat:				
Utdelning	-	-	- 22264	- 22264
Ökning av aktiekapitalet genom nyemission	132287	729064	-	861351
Konvertering konvertibelt lån	9720	26280	-	36000
Optionsprogram till anställda	-	4635	-	4635
Årets resultat	-	-	- 78056	- 78056
Utgående balans 1998 12 31	281157	790653	239917	1311727

Not 15 Aktiekapital

	A-aktier	B-aktier	Aktier totalt	Aktiekapital
Ingående balans 98 01 01	2315660	3250326	5565986	139149650
Apportemission	-	2000000	2000000	50000000
Nyemission	-	1891496	1891496	47287400
Riktad nyemission	-	1400000	1400000	35000000
Konvertering av konvertibelt lån	-	388810	388810	9720250
Omstämpling från A- till B-aktier	-342965	342965	0	0
Utgående balans 1998 12 31	1972695	9273597	11246292	281157300

A-aktier berättigar till 1 röst och B-aktier till 1/10 röst.

Den ordinarie bolagsstämman beslöt 98-04-16 att utge högst 500 000 teckningsoptioner för försäljning till nuvarande och framtida anställda i Active Biotech-koncernen. Per balansdagen har 280 800 optioner tecknats och koncernen tillförs 4057 kkr. Varje teckningsoption berättigar till teckning av en B-aktie under perioden 2001-11-25 till 2003-02-25 till ett lösenpris av 332 kronor.

Not 16 Övriga kortfristiga skulder

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Upplupna personalkostnader	22624	13495	1148	1689
Räntor	270	2597	-	-
Förutbetalda hyresintäkter	1781	4668	-	-
Upplupna varukostnader	7579	7979	-	-
Upplupna forskningskostnader	11471	1623	-	-
Övriga poster	28593	20490	1534	3781
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	72317	50852	2682	5470
Övriga kortfristiga skulder	83591	49023	49977	32055
	155909	99875	52659	37525

Not 17 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
<i>Ställda säkerheter</i>				
För skulder till kreditinstitut	467785	1521233	-	555346
FPG/PRI pensioner	25000	18000	-	-
Övrigt	20398	4849	20398	4849
	513183	1544082	20398	560195
<i>Ansvarsförbindelser</i>				
Borgensförbindelser	-	-	10625	10267
Garantiförbindelser	915	21104	193	12147
	915	21104	10818	22414
Varav till koncernbolag	-	-	10625	10267
Summa ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	514098	1565186	31216	582609
<i>Ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut</i>				
Fastighetsinteckningar	53415	53415	-	-
Företagsinteckningar	37743	44600	-	-
Fartygsinteckningar	-	614391	-	-
Flygplan	74277	14560	-	-
Helikoptrar	97445	131949	-	-
Tillgångars nettovärde i dotterbolag	204905	552453	-	453274
Övriga aktier	-	46658	-	43148
Spärrade bankmedel	-	63207	-	58924
	467785	1521233	0	555346
FPG/PRI pensioner, företagsinteckningar	25000	18000	-	-
Spärrade bankmedel	20398	4849	20398	4849
	45398	22849	20398	4849

Not 18 Löner och andra ersättningar

Kkr	1998			1997		
	Styrelse och VD	Varav resultatbaserad lön	Övriga anställda	Styrelse och VD	Varav resultatbaserad lön	Övriga anställda
<i>Moderbolag</i>						
Sverige	2050	-	3783	1724	-	3334
Totalt moderbolaget	2050	-	3783	1724	-	3334
<i>Dotterbolag i Sverige</i>						
	3547	-	109476	4774	-	70206
<i>Dotterbolag utomlands</i>						
England	-	-	5597	1229	-	383
Tyskland	905	-	2078	-	-	1440
Danmark	-	-	2100	-	-	480
Norge	-	-	-	-	-	480
Totalt i dotterbolag	4452	-	119251	6003	-	72989
Koncernen totalt	6502	-	123034	7727	-	76323

Kkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Styrelse och VD	6502	7727	2050	1724
Övriga anställda	123034	76323	3783	3334
Summa löner och ersättningar	129536	84050	5833	5058
Sociala kostnader	59089	39521	5853	3938
varav pensionskostnader (varav till VD)	17612 (1563)	10470 -	3851 (1563)	2105 -
Lönekostnader totalt	188625	123571	11686	8996

Ledande befattningshavares anställningsvillkor

Enligt bolagsstämans beslut har under 1998 till de medlemmar av styrelsen som ej är anställda inom Active Biotech utgått ett arvode på 800 000 kr, 100 000 per styrelsemedlem.

Till verkställande direktören Bo Håkansson har under 1998 utgått en ersättning om 1 249 809 kr. Active Biotech har lämnat en pensionsutfästelse som ger Bo Håkansson en livsvarig pension uppgående till 70 procent av årslönekostnaden år 2002. Vid uppsägning av anställning från bolagets sida äger VD rätt till en ersättning motsvarande 24 månadslöner.

Avgångsvederlag till övriga ledande befattningshavare förekommer ej. Vad gäller pensionsförmåner till övriga ledande befattningshavare gäller ITP-villkor förutom för en person som har pensionsrätt från 55-års ålder med motsvarande 70 procent av lönen.

Not 19 Personal

	1998		1997	
	Antal anställda	Varav kvinnor	Antal anställda	Varav kvinnor
MODERBOLAG				
Lund	7	3	7	3
Totalt moderbolaget	7	3	7	3
DOTTERBOLAG				
<i>Sverige</i>				
Malmö	106	13	106	13
Solna	124	81	62	41
Matfors	4	3	-	-
Helsingborg	39	5	27	4
Karlshamn	-	-	70	1
Svenljunga	28	3	31	4
Lund	169	97	2	-
Göteborg	2	-	2	-
Jönköping	2	-	2	-
Sundsvall	2	1	2	1
Stockholm	2	1	2	1
Eskilstuna	1	-	1	-
Totalt Sverige inkl. moderbolag	486	207	314	68
England	11	5	3	1
Tyskland	5	-	6	1
Danmark	4	2	3	2
Norge	2	-	2	-
Totalt utomlands	22	7	14	4
KONCERNEN TOTALT	508	214	328	72

Förslag till vinstdisposition

Koncernens fria egna kapital uppgår enligt koncernbalansräkningen till 309 771 kkr. Styrelsen och verkställande direktören föreslår att samtliga aktier i dotterbolaget Wilh. Sonesson AB, bokförda till högst 201 533 kkr, utdelas till aktieägarna.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedel hos moderbolaget, nämligen:

Balanserade vinstmedel, kr	317 973 084
Årets resultat, kr	<u>– 78 056 581</u>
Totalt, kr	239 916 503
disponeras enligt följande:	
Utdelning, samtliga aktier i dotterbolaget Wilh. Sonesson AB, högst kr	<u>201 533 123</u>
balanseras i ny räkning, lägst kr	38 383 380

Lund den 8 mars 1999

Styrelsen i Active Biotech AB (publ)

HUGO THELIN
Ordförande

LENA APLER

SVEND HOLST-NIELSEN

LESLIE HUDSON

BO HÅKANSSON

LARS JONUNG

HANS LINDELL

MATS PETTERSSON

STAFFAN SVENBY

SVEN ANDRÉASSON
Verkställande direktör
(from 99-02-01)

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman
i Active Biotech AB (publ)
Organisationsnummer 556223-9227

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Active Biotech AB för år 1998. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget eller på annat sätt har handlat i strid mot aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, varför vi tillstyrker

- att resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen fastställs och
- att vinsten i moderbolaget disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte vidtagit någon åtgärd eller gjort sig skyldiga till någon försummelse som enligt vår bedömning kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, varför vi tillstyrker

- att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Malmö den 8 mars 1999

MATS B C OHLSSON
Auktoriserad revisor
Deloitte & Touche AB

REIDAR PETERS
Auktoriserad revisor
Arthur Andersen AB

Styrelse, VD och revisorer

Styrelse

HUGO THELIN, ordförande
Född 1929, ledamot sedan 1998
Styrelseuppdrag:
Alfa Nativ AB, BioNative AB,
Unimedica AB, SBL Vaccin AB,
Swedfund International AB,
Karolinska Institutet Holding AB,
Karolinska Innovations AB, Nova
Medical AB, Sino Swed Pharmaceutical
Corp., Wuxi P.R. China, Aerocrine AB,
Ilsanta U AB
Aktieinnehav: 5 000 aktier av serie A

LENA APLER
Född 1951, ledamot sedan 1997
VD CS Collector AB
Styrelseuppdrag:
Skogssällskapet, Nordiska Finans-
system AB, CS Collector AB,
IF Friskis & Svettis
Aktieinnehav: 3 250 aktier av serie B

SVEND HOLST-NIELSEN
Född 1940, ledamot sedan 1998
Koncernchef Unilever AB
Styrelseuppdrag:
Lindab AB, GB Glace AB,
Sydsvenska Industri- och Handels-
kammaren, Sveriges Livsmedels-
industriförbund, Industriförbundet,
Scandic Hotels AB, Ballingslöv
Holding AB, Samhall-Gripen AB
Aktieinnehav: 3 125 aktier av serie B

LESLIE HUDSON
Född 1946, ledamot sedan 1998
Senior Vice President
Group Research
Pharmacia & Upjohn

SVEN ANDRÉASSON
Född 1952
VD Active Biotech AB
Aktieinnehav: 25 000 aktier av serie B,
100 000 teckningsoptioner

BO HÅKANSSON
Född 1946, ledamot sedan 1993
Tidigare ledamot under tiden 1983-1992
Styrelseuppdrag:
Althin Medical AB, Sydsvenska
Industri- och Handelskammaren,
Sandberg & Co m fl
Aktieinnehav: 1 250 419 aktier av serie A
och 309 562 aktier av serie B,
81 500 teckningsoptioner

LARS JONUNG
Född 1944, ledamot sedan 1996
Professor Handelshögskolan
Styrelseuppdrag:
IM Innovationsmarknaden AB
Aktieinnehav: 2 000 aktier av serie A
och 1 750 aktier av serie B

HANS LINDELL
Född 1944, ledamot sedan 1993
Advokat hos Advokatfirman Jeppsson
och Linse
Styrelseuppdrag:
Svenska Aller AB, S & H Förlag AB,
Douglas Krook AB, Joka Plast-
Emballage AB
Aktieinnehav: 9 000 aktier av serie A

MATS PETERSSON
Född 1945, ledamot sedan 1998
Senior Vice President Pharmacia
& Upjohn
Styrelseuppdrag:
Amersham Pharmacia Biotech UK

STAFFAN SVENBY
Född 1944, ledamot sedan 1997
Direktör MEAB
Styrelseuppdrag:
Expo Nova AB, SBL Vaccin AB,
Helikopterservice AB, Multimedia
Production AB, Motor Events AB m fl
Aktieinnehav: 2 000 aktier av serie A
och 6 750 aktier av serie B

Revisorer

MATS B C OHLSSON
Född 1947. Auktoriserad revisor
Deloitte & Touche AB
Ordinarie revisor sedan 1983

REIDAR PETERS
Född 1939. Auktoriserad revisor
Arthur Andersen AB
Ordinarie revisor sedan 1994

*Hugo Thelin
Leslie Hudson
Hans Lindell*

*Lena Apler
Bo Håkansson
Mats Pettersson*

*Svend Holst-Nielsen
Lars Jonung
Staffan Svenby*

Sven Andréasson

*Mats B C Ohlsson
Reidar Peters*

Ledande befattningshavare

SVEN ANDRÉASSON

Född 1952. VD

Anställd sedan 1999

Aktieinnehav: 25 000 aktier av serie B,
100 000 teckningsoptioner

MATS BLOM

Född 1965. Business Controller

Anställd sedan 1998

Aktieinnehav: 2 500 aktier av serie B,
10 000 teckningsoptioner

KARL OLOF BORG

Född 1941. Forskning och utveckling

Anställd sedan 1998

Aktieinnehav: 625 aktier av serie B,
10 600 teckningsoptioner

SVEN DANIELSSON

Född 1938. VD SBL Vaccin AB

Anställd sedan 1993

Aktieinnehav: 10 000 aktier av serie A,
21 250 aktier av serie B,
10 000 teckningsoptioner

PIA JANSÄTER

Född 1955. Intern och
extern information

Anställd sedan 1999

LENNART MOLVIN

Född 1947. Affärsutveckling och
Investor Relations

Anställd sedan 1987

Aktieinnehav: 10 000 aktier av serie A,
2 500 aktier av serie B, 10 000 tecknings-
optioner

STEVEN POWELL

Född 1961. VD Actinova Ltd.

Anställd sedan 1997

MALIN SUNDBÄCK

Född 1971. Ekonomi och finans

Anställd sedan 1997

Aktieinnehav: 500 teckningsoptioner

Sven Andréasson

Sven
Danielsson

Mats Blom

Karl Olof Borg

Steven Powell

Pia Jansäter

Lennart Molvin

Malin Sundbäck

Vetenskapliga rådet

JAN ANDERSSON

Docent, infektionskliniken
vid Huddinge sjukhus.

ERIK HELGSTRAND

Forskningschef
SBL Vaccin AB.
(Första halvåret 1998)

JAN HOLMGREN

Professor, institutionen för
medicinsk mikrobiologi
och immunologi.

PER MÅNSSON

Nya projekt
SBL Vaccin AB.

STAFFAN NORMARK

Professor, enhetschef
bakteriologiska enheten
vid Smittskyddsinstitutet
samt mikrobiologiskt och
tumörbiologiskt centrum
vid Karolinska institutet
(MTC).

LARS BJÖRCK

Professor, institutionen
för cell- och
molekylärbiologi vid
Lunds universitet.

HANS G BOMAN

Professor emeritus,
mikrobiologiskt och
tumörbiologiskt
centrum vid Karolinska
institutet (MTC).

PETER LILJESTRÖM

Professor, enhetschef
vaccinforskningsenheten
vid Smittskyddsinstitutet
samt mikrobiologiskt och
tumörbiologiskt centrum
vid Karolinska institutet
(MTC).

BRITTA WAHREN

Professor, enhetschef
virologiska enheten
vid Smittskyddsinstitutet
samt mikrobiologiskt och
tumörbiologiskt centrum
vid Karolinska institutet
(MTC).

KARL-OLOF BORG

Forskningschef
Active Biotech-koncernen.

HANS WIGZELL

Professor, styrelse-
ordförande SBL Vaccin AB,
rektor vid Karolinska
institutet samt mikro-
biologiskt och tumör-
biologiskt centrum vid
Karolinska institutet (MTC).

Adresser

Moderbolag

Active Biotech

Active Biotech AB
P O Box 724
SE-220 07 Lund
Sweden
Tel: +46 46 19 20 00
Fax: +46 46 19 20 50
E-mail: info@activebiotech.com
Hemsida: <http://www.activebiotech.com>

Dotterbolag

Active Biotech Research

Active Biotech Research AB
P O Box 724
SE-220 07 Lund
Sweden
Tel: +46 46 19 10 00
Fax: +46 46 19 11 05

Actinova

Actinova Ltd.
5 Signet Court
Swanns Road
GB-Cambridge CB5 8LA
England
Tel: +44 1223 350 355
Fax: +44 1223 316 443

Actinova AB
P O Box 724
SE-220 07 Lund
Sweden
Tel: +46 46 19 10 40
Fax: +46 46 19 10 41

SBL Vaccin

SBL Vaccin AB
SE-105 21 Stockholm
Sweden
Tel: +46 8 735 10 00
Fax: +46 8 82 73 04

Movera

Transport AB Movera
Stora Nygatan 63
SE-211 37 Malmö
Sweden
Tel: +46 40 664 21 50
Fax: +46 40 664 21 59

Helikopterservice Euro Air AB
Oceangatan 6
SE-252 25 Helsingborg
Sweden
Tel: +46 42 37 08 00
Fax: +46 42 18 74 15

Inter Air AB
Box 27
SE-230 32 Malmö Sturup
Sweden
Tel: +46 40 50 03 00
Fax: +46 40 50 03 09

Sonesson Inredningar

Sonesson Inredningar AB
P O Box 50335
SE-202 13 Malmö
Sweden
Tel: +46 40 38 39 00
Fax: +46 40 29 31 38

Mårdaklevs Industri AB
P O Box 7
SE-512 62 Mårdaklev
Sweden
Tel: +46 325 501 85
Fax: +46 325 502 47

Sonesson Indretning ApS
Turebyvej 1
DK-4682 Tureby
Denmark
Tel: +45 56 28 35 00
Fax: +45 56 28 35 48

SONO Deutschland GmbH
Beyerbachstrasse 5
DE-65830 Kriftel/Ts
Germany
Tel: +49 6192 971 60
Fax: +49 6192 97 16 25

Alnäs Möbelfabrik AB
Vallen 1
SE-512 62 Mårdaklev
Sweden
Tel: +46 325 504 00
Fax: +46 325 500 15
(förvärvat i januari 1999)

Årsredovisningen har producerats i samarbete med ID, design och kommunikation.
Bilder: Lasse Strandberg, Håkan E Bengtsson, Cameo Photography, Thomas Fahlander, Per-Anders Jørgensen,
Jan Olsson, Claes Westlin samt The Image Bank. Illustrationer: Annika Röhl.
Repro av Repro 2000 i Malmö. Tryckt av Rahms i Lund med vegetabilisk färg på Rives Tradition
och Mega Matt från Pappersgruppen. Bokbinderi av Klippans Bokbinderi.

Active Biotech AB (publ)

Adress P O Box 724
SE-220 07 Lund, Sweden

Telefon +46 46 19 20 00

Fax +46 46 19 20 50

E-mail info@activebiotech.com

Internet www.activebiotech.com